

Indholdsfortegnelse

Vinterhvede.....	2
Vinterhvede til bagningsundersøgelser.....	3
Vinterhvede under økologiske forhold	4
Vinterrug	5
Vintertriticale	6
Vinterbyg.....	7
Vinterraps, hybrider og linjesorter	8
Vinterraps, dværghybrider	10
Vårbyg	12
Havre	13
Vårhvede	14
Vårraps	15
Markært	16
Hestebønne	17
Sukkerroer	18
Foder- og sukkerroer til energiproduktion	19
Majs til helsæd.....	20
Rajgræs, strandsvingel og rajsvingel - udlæg 2016, 3. brugsår 2019.....	21
Rajgræs, strandsvingel og rajsvingel - udlæg 2017, 2. brugsår 2019.....	23
Rajgræs, strandsvingel og rajsvingel - udlæg 2018, 1. brugsår 2019.....	25
Rajgræs, strandsvingel og rajsvingel - udlæg 2019.....	27
Timote - udlæg 2016, 3. brugsår.....	29
Timote - omsåning 2018 (SEGES 2017), 1. brugsår	30
Timote - udlæg 2018, 1. brugsår.....	31
Rødsvingel - omsåning 2018 (SEGES 2017), 1. brugsår.....	32
Engsvingel - udlæg 2016, 3. brugsår	33
Engsvingel - omsåning 2018 (SEGES 2017), 1. brugsår.....	34
Hundegræs - udlæg 2019	35
Hvidkløver - omsåning 2018 (SEGES 2017), 1. brugsår	36
Hvidkløver - udlæg 2018, 1. brugsår.....	37
Hvidkløver - udlæg 2019.....	38
Rødkløver - udlæg 2018, 1. brugsår	39
Rødkløver - udlæg 2019	40
Lucerne - omsåning 2018 (SEGES 2017).....	41
GUDP-GreenSelect - udlæg 2018, 1. brugsår 2019	42
Kartofler til chipsproduktion.....	43
OBS vintersæd	44
OBS vårsæd	45

Vinterhvede

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesorter: Creator, blanding (Sheriff, Kalmar, Benchmark, Informer)
 Lokalteter: Tystofte, Falster, Abildgård, Sejset, Holstebro og Bramstrup
 Antal led: 97

Udsædsmængder:

Linier: 350 spiredygtige kerner pr. m²
 Hybrider: 245 spiredygtige kerner pr. m²

Bejdsning: Redigo pro FS 170

Anlæg:

Forsøget må ikke etableres efter en græsmark.
 Forsøget anlægges som α -design med 4 gentagelser à 12-18 m². Detailplan med randomiseringen vedlægges.
 Udsæden for A-sorter og målesorter tilsendes fra TystofteFonden, der angiver udsædsmængden herfor.
 Udsæden for B-sorter tilsendes fra SEGES/Teknologisk Institut, der angiver udsædsmængden for hver B-sort.
Miniblokke må ikke deles i marken!

Såning foretages med speciel forsøgssåmaskine med en rækkeafstand på 10-12 cm.

NB: Efter anlæg returneres en skitse over forsøgets placering (GPS-koordinater og blokkenes placering på marken).

Behandling i vækstperioden (inklusive værn):

Hele forsøget N-, P- og K- gødes efter stedets gødningsnorm, justeret for forfrugt og kvælstofprognose. Forsøget vækstreguleres med godkendt middel 1-2 gange. Bekæmpelse af ukrudt og skadedyr gennemføres med et anerkendt middel efter behov. Ved bladlusangreb efter fremspiring foretages undtagelsesvis en bekæmpelse (havrerødsot). Behandlingsstrategi med svampebekæmpelse udsendes i det tidlige forår. Strategien er koordineret mellem TystofteFonden og SEGES.

NB: Alle notater vedr. grundbehandlinger som f.eks. forfrugt, JB nr. såtidspunkt, gødningstildeling, vanding, ukrudts-, svampe- og insekticidspøjtninger samt høstdato registreres i Nordic Field Trial System. Login kan fås ved henvendelse til landsforsøgene@teknologisk.dk.

Notater i vækstperioden:

Dato for fremspiring (1.gent.)

Bedømmelser i vækstperioden (alle gent.):

- Fremspiring. Skala 0-10, 10 = fuld bestand.
- Overvintring kort efter vækststart: Skala 0-10, 10 = ingen planter døde.
- Ved sygdomsangreb der viser tydelig sortsdifferentiering, foretages bedømmelse af procent sygdomsangreb (Notat af Hovmøller, Sindberg & Willas, maj 2003).
- Lejesæd før høst, skala 0-10, 10 = helt i leje.
- Evt. afvigende iagttagelser i forsøgene.

Alle notater og bedømmelser sendes til TystofteFonden med angivelse af parcelnummer. Markbøger eller xls-filer til bedømmelser kan rekvireres ved TystofteFonden.

I observationsparceller bedømmes sorterens dyrknings-egenskaber og modtagelighed for sygdomme. Derfor anvendes bedømmelserne i værdiafprøvningen kun som check på forsøgets tilstand.

Høst:

Foretages parcelvis med mejetærsker.

Udbytte

Følgende informationer sendes til TystofteFonden umiddelbart efter høst:

- Kg oprenset kerne pr. parcel
- Tørstofprocent pr. sort eller parcel
- Parcelstørrelse
- Forfrugt og JB-nr.
- Så- og høstdato

Kvalitetsundersøgelser:

Bestemmelse af rumvægt, protein, stivelse og gluten14 (NIT-1241) foretages ved TystofteFonden og Teknologisk Institut. Kornvægt, faldtal og sedimentation foretages ved TystofteFonden på A-sorter og målesorter. Anvendes NIT-1241 på lokaliteten, modtager TystofteFonden gerne disse kvalitetsresultater.

Der gennemføres undersøgelse af sorterens foderkvalitet på anmelderens foranledning.

For alle led sendes der én prøve på 2 kg (fællesprøve fra gentagelserne):

Andet:

Den fremsendte udsæd må kun bruges til gennemførelse af forsøget.

Revideret 16-09-2019 - ASL

Vinterhvede til bagningsundersøgelser

Afprøvning af sorter til optagelse på brødhvedelisten

Målesorter: Sorter på dansk brødhvedeliste
Lokaliteter: Holeby, Tystofte, Sejet, Dyngby, Koldkærgård og Bramstrup
Antal led: 38

Udsædsmængde:
350 spiredygtige kerner pr. m²

Bejdsning: Redigo pro FS 170

Formål:
Forsøget anlægges for at vurdere sorterens bagekvalitet. Undersøgelserne ligger til grund for vurderingen af hvilke sorter, der skal kunne tildeles ekstra N, svarende til tillægget for brødhvede.

Anlæg:
Forsøget må ikke etableres efter en græsmark. Udsåning i enkeltparcel i sortsrækkefølge med tilstrækkelig værn til andre forsøg pga. ekstra kvælstofgødskning ved skridning. Parcelstørrelsen tilpasses således, at der under normale omstændigheder kan høstes minimum 12 kg prøve. Såning foretages med speciel forsøgssåmaskine med en rækkeafstand på 10-12 cm. Udsæden afvejes parcelvis og tilsendes fra TystofteFonden, der angiver udsædsmængden for hver sort. Efter anlæg returneres en skitse over forsøgets placering (GPS-koordinater og forsøgets placering på marken).

Gødskning i vækstperioden (inklusive værn):
Hele forsøget N-, P- og K- gødes efter stedets gødningsnorm, justeret for forfrugt, kvælstofprognose plus N-tillæg for brødhvede. Forsøget vækstreguleres med godkendt middel 1-2 gange. Omkring skridning (st. 55-59) sengødskes forsøget med det vejledende tillæg i N til produktion af brødhvede.

Behandlinger i vækstperioden (inklusive værn):
Bekæmpelse af ukrudt og skadedyr gennemføres med et anerkendt middel efter behov. Ved bladlusangreb i efteråret foretages undtagelsesvis en bekæmpelse (havrerødsot).
Behandlingsstrategi med svampebekæmpelse udsendes i det tidlige forår. Strategien er koordineret mellem TystofteFonden og SEGES.

Notater i vækstperioden:

Dato for

- Såning
- Høst
- Eventuelle afvigelser. Særligt ift. gødskning og høst.

Bedømmelser i vækstperioden (alle gent.):

- Fremspiring. Skala 0-10, 10 = fuld bestand.
- Overvintring kort efter vækststart: Skala 0-10, 10 = ingen planter døde.
- Lejesæd ved høst, skala 0-10, 10 = helt i leje.
- Evt. afvigende iagttagelser i forsøgene.

Alle notater og bedømmelser sendes til TystofteFonden med angivelse af lednummer. Markbøger eller xls-filer til bedømmelser kan rekvireres ved TystofteFonden.

Høst:

Foretages med mejetærsker. Der måles ikke udbytte i parcellerne. Prøverne renses og tørres inden fremsendelse til TystofteFonden.

Af hensyn til bestemmelse af faldtal, har det meget høj prioritet, at forsøget høstes rettidigt! Der skal bedømmes lejesæd før høst.

Kvalitetsundersøgelser:

Bestemmelse af faldtal, sedimentation, kornvægt, rumvægt, protein, stivelse og gluten14 (NIT-1241) samt bagekvalitet foretages ved TystofteFonden. Bagekvalitet undersøges for to lokaliteter.

Hertil sendes prøver på min 12 kg.

Andet:

Den fremsendte udsæd må kun bruges til gennemførelse af forsøget.

Revideret 21-09-2018 - ASL

Vinterhvede under økologiske forhold

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesorter: Creator, blanding (Sheriff, Kalmar, Benchmark, Informer)
 Lokalteter: Tystofte, Dyngby, Holeby
 Antal led: 6

Udsædsmængder:

Linjer: 400 spiredygtige kerner pr. m²
 Populationer: 400 spiredygtige kerner pr. m²

Anlæg:

Forsøget må kun anlægges på arealer som er omlagt til økologisk dyrkning. Forfrugt må ikke være græs pga fare for angreb af fritfluens larver.

Forsøget anlægges som et randomiseret blokforsøg med 5 gentagelser à 12-18 m². Detailplan med randomiseringen vedlægges. Udsæden tilsendes fra TystofteFonden, der angiver udsædsmængden herfor.

Blokke må ikke deles i marken!

Såning foretages med special forsøgsåmaskine med en rækkeafstand på 10-12 cm.

NB: Efter anlæg returneres en skitse over forsøgets placering (GPS-koordinater og blokkenes placering på marken).

Behandling i vækstperioden (inklusive værn):

Hele forsøget gødes efter stedets gødningsnorm, justeret for forfrugt og kvælstofprognose. Gødning skal spredes jævnt over forsøgsarealet.

Der skal foretages en optimal ukrudtsbekæmpelse ved 1-2 blindharvninger. Der blindharves i agerretningen, på tværs af parcellerne. Arealet bør ikke ukrudtharves efter fremspiring.

NB: Alle notater vedr. grundbehandlinger som f.eks. forfrugt, JB nr. såtidspunkt, gødningstildeling, vanding samt høstdato meddeles til TystofteFonden på asl@tystofte.dk.

Notater i vækstperioden:

Dato for fremspiring (1.gent.)

Bedømmelser i vækstperioden (alle gent.):

- Plantebestand efterår og forår. Skala 0-10, 10 = fuld bestand.
- Overvintring kort efter vækststart: Skala 0-10, 10 = ingen planter døde.
- Ved sygdomsangreb der viser tydelig sortsdifferentiering, foretages bedømmelse af procent sygdomsangreb (Notat af Hovmøller, Sindberg & Willas, maj 2003).
- Frøkrudt. Skala 0-10, 10 = 100% dækning.
  - ved begyndende buskning
  - ved begyndende skridning
  - før høst
- Lejesæd før høst, skala 0-10, 10 = helt i leje.
- Evt. afvigende iagttagelser i forsøgene.

Alle notater og bedømmelser sendes til TystofteFonden med angivelse af parcelnummer. Markbøger eller xls-filer til bedømmelser kan rekvireres ved TystofteFonden.

I observationsparceller bedømmes sorterens dyrknings-egenskaber og modtagelighed for sygdomme. Derfor anvendes bedømmelserne i værtdiagnostik kun som check på forsøgets tilstand.

Høst:

Foretages parcelvis med mejetærsker.

Udbytte

Følgende informationer sendes til Tystofte umiddelbart efter høst:

- Kg oprenset kerne pr. parcel
- Tørstofprocent pr. sort eller parcel
- Parcelstørrelse
- Forfrugt og JB-nr.
- Så- og høstdato

Kvalitetsundersøgelser:

Bestemmelse af rumvægt, protein, stivelse og gluten14 (NIT-1241) samt kornvægt, faldtal og sedimentation foretages ved TystofteFonden. Anvendes NIT-1241 på lokaliteten, modtager TystofteFonden gerne disse kvalitetsresultater. Bageundersøgelser er **ikke** en del af den økologiske afprøvning.

Der gennemføres undersøgelse af sorterens foderkvalitet på anmelderens foranledning.

For alle led sendes der én prøve på 2 kg (fællesprøve fra gentagelserne):

Andet:

Den fremsendte udsæd må kun bruges til gennemførelse af forsøget.

Revideret 16-09-2019 - ASL

Vinterrug

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesorter: KWS Binnto
Lokaliteter: Tystofte, Sejete, Abildgård og Koldkærgård
Antal led: 53

Udsædsmængder:

Populationer: 250 spiredygtige kerner pr. m²
Hybrider: 175 spiredygtige kerner pr. m²

Bejdsning: Redigo pro FS 170

Anlæg:

Forsøget må ikke etableres efter en græsmark.
Forsøget anlægges som α -design med 4 gentagelser à 12-18 m². Detailplan med randomiseringen vedlægges.
Udsæden for A-sorter og målesorter tilsendes fra TystofteFonden, der angiver udsædsmængden herfor.
Udsæden for B-sorter tilsendes fra SEGES/Teknologisk Institut, der angiver udsædsmængden for hver B-sort.
Miniblokke må ikke deles i marken!

Såning foretages med special forsøgssåmaskine med en rækkeafstand på 10-12 cm.

NB: Efter anlæg returneres en skitse over forsøgets placering (GPS-koordinater og blokkernes placering på marken).

Behandling i vækstperioden (inklusive værn):

Hele forsøget N-, P- og K- gødes efter stedets gødningsnorm, justeret for forfrugt og kvælstofprognose.
Forsøget vækstreguleres med godkendt middel 1-2 gange. Bekæmpelse af ukrudt og skadedyr gennemføres med et anerkendt middel efter behov. Ved bladlusangreb i efteråret foretages undtagelsesvis en bekæmpelse (havrerødsot).

Behandlingsstrategi med svampebekæmpelse udsendes i det tidlige forår. Strategien er koordineret mellem TystofteFonden og SEGES.

NB: Alle notater vedr. grundbehandlinger som f.eks. forfrugt, JB nr. såtidspunkt, gødningstildeling, vanding, ukrudts-, svampe- og insekticidspøjtninger samt høstdato registreres i Nordic Field Trial System. Login kan fås ved henvendelse til landsforsoegene@teknologisk.dk.

Bedømmelser i vækstperioden (alle gent.):

- Fremspiring. Skala 0-10, 10 = fuld bestand.
- Overvintring kort efter vækststart: Skala 0-10, 10 = ingen planter døde.
- Ved sygdomsangreb der viser tydelig sortsdifferentiering, foretages bedømmelse af procent sygdomsangreb (Notat af Hovmøller, Sindberg & Willas, maj 2003).
- Lejesæd ved høst, skala 0-10, 10 = helt i leje.
- Evt. afvigende iagttagelser i forsøgene.

Alle notater og bedømmelser sendes til TystofteFonden med angivelse af parcelnummer. Markbøger eller xls-filer til bedømmelser kan rekvireres ved TystofteFonden. I observationsparceller bedømmes sorterens dyrknings-egenskaber og modtagelighed for sygdomme. Bedømmelserne anvendes derfor i værtdiagnostik kun som status på forsøgets tilstand.

Høst:

Foretages parcelvis med mejetærsker.

Udbytte:

Følgende informationer sendes til TystofteFonden umiddelbart efter høst:

- Kg oprenset kerne pr. parcel
- Tørstofprocent pr. sort eller parcel
- Parcelstørrelse
- Forfrugt og JB-nr.
- Så- og høstdato.

Kvalitetsundersøgelser:

Bestemmelse af rumvægt og protein (NIT-1241) foretages ved TystofteFonden og Teknologisk Institut. Kornvægt og faldtal foretages ved TystofteFonden på A-sorter og målesorter. Anvendes NIT-1241 på lokaliteten, modtager TystofteFonden gerne disse kvalitetsresultater.

Der kan gennemføres undersøgelse af sorterens foderkvalitet på anmelderens foranledning.

For alle led sendes der én prøve på 2 kg (fællesprøve fra gentagelserne):

Andet:

Den fremsendte udsæd må kun bruges til gennemførelse af forsøget.

Revideret 04-09-2018 ASL

Vintertriticale

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesort: Travoris, blanding (Neogen, Cappricia, Travoris)
Lokaliteter: Tystofte, Sejset, Abildgård og Koldkærgård
Antal led: 7

Udsædsmængde:

300 spiredygtige kerner pr. m²

Bejdsning: Redigo pro

Anlæg:

Forsøget må ikke etableres efter en græsmark.

Forsøget anlægges som randomiseret blok forsøg med 4 gentagelser à 12-18 m². Detailplan med randomiseringen vedlægges. Udsæden for A-sorter og målesorter tilsendes fra TystofteFonden, der angiver udsædsmængden herfor. Udsæden for B-sorter tilsendes fra SEGES/Teknologisk Institut, der angiver udsædsmængden for hver B-sort.

Såning foretages med speciel forsøgssåmaskine med en rækkeafstand på 10-12 cm.

NB: Efter anlæg returneres en skitse over forsøgets placering (GPS-koordinater og blokkenes placering på marken).

Behandling i vækstperioden (inklusive værn):

Hele forsøget N-, P- og K- gødes efter stedets gødningsnorm, justeret for forfrugt og kvælstofprognose. Forsøget vækstreguleres med godkendt middel 1-2 gange. Bekæmpelse af ukrudt og skadedyr gennemføres med et anerkendt middel efter behov. Ved bladlusangreb i efteråret foretages undtagelsesvis en bekæmpelse (havrerødsot).

Behandlingsstrategi med svampebekæmpelse udsendes i det tidlige forår. Strategien er koordineret mellem TystofteFonden og SEGES.

NB: Alle notater vedr. grundbehandlinger som f.eks. forfrugt, JB nr. såtidspunkt, gødningstildeling, vanding, ukrudts-, svampe- og insekticidprøjtninger samt høstdato registreres i Nordic Field Trial System. Login kan fås ved henvendelse til landsforsogene@teknologisk.dk

Bedømmelser i vækstperioden (alle gent.):

- Fremspiring. Skala 0-10, 10 = fuld bestand.
- Overvintring kort efter vækststart: Skala 0-10, 10 = ingen planter døde.
- Ved sygdomsangreb der viser tydelig sortsdifferentiering, foretages bedømmelse af procent sygdomsangreb (Notat af Hovmøller, Sindberg & Willas, maj 2003).
- Lejesæd ved høst, skala 0-10, 10 = helt i leje.
- Evt. afvigende iagttagelser i forsøget.

Alle notater og bedømmelser sendes til TystofteFonden med an-givelse af parcelnummer. Markbøger eller xls-filer til bedømmelser kan rekvireres ved TystofteFonden. I observationsparceller bedømmes sorterens dyrknings-egenskaber og modtagelighed for sygdomme. Derfor anvendes bedømmelserne i værdiafprøvningen kun som check på forsøgets tilstand.

Høst:

Foretages parcelvis med mejetærsker.

Udbytte:

Følgende informationer sendes til TystofteFonden umiddelbart efter høst:

- Kg oprenset kerne pr. parcel
- Tørstofprocent pr. sort eller parcel
- Parcelstørrelse
- Forfrugt og JB-nr.
- Så- og høstdato

Kvalitetsundersøgelser:

Bestemmelse af rumvægt og protein (NIT-1241) foretages ved TystofteFonden eller Teknologisk institut. Kornvægt og faldtal fortages ved TystofteFonden på A-sorter og målesorter. Anvendes NIT-1241 på lokaliteten, modtager TystofteFonden gerne disse kvalitetsresultater.

Der gennemføres undersøgelse af sorterens foderkvalitet på anmelderens foranledning.

For alle led sendes der én prøve på 2 kg (fællesprøve fra gentagelserne):

Andet:

Den fremsendte udsæd må kun bruges til gennemførelse af forsøget.

Revideret 16-09-2019 - ASL

Vinterbyg

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesorter: KWS Meridian (6rd), Hejmdal (2rd), blanding (Frigg, Hejmdal, KWS Infinity, KWS Kosmos (6rd))
Lokaliteter: Tystofte, Sejlet, NS Eskilstrup, Abildgård og Koldkærgård
Antal led: 58

Udsædsmængder:

Linjer: 325 spiredygtige kerner pr. m²
Hybrider: 225 spiredygtige kerner pr. m²

Bejdsning: Redigo pro FS 170

Anlæg:

Forsøget må ikke etableres efter en græsmark.
Forsøget anlægges som α -design med 4 gentagelser à 12-18 m². Detailplan med randomiseringen vedlægges.
Udsæden for A-sorter og målesorter tilsendes fra TystofteFonden, der angiver udsædsmængden herfor.
Udsæden for B-sorter tilsendes fra SEGES/Teknologisk Institut, der angiver udsædsmængden for hver B-sort.
Miniblokke må ikke deles i marken!

Såning foretages med speciel forsøgssåmaskine med en rækkeafstand på 10-12 cm.

NB: Efter anlæg returneres en skitse over forsøgets placering (GPS-koordinater og blokkenes placering på marken).

Behandling i vækstperioden (inklusive værn):

Hele forsøget N-, P- og K- gødes efter stedets gødningsnorm, justeret for forfrugt og kvælstofprognose. Der mangan gødskes om efteråret.
Forsøget vækstreguleres med godkendt middel 1-2 gange.

Bekæmpelse af ukrudt og skadedyr gennemføres med et anerkendt middel efter behov. Hele forsøget behandles mod lus kort efter fremspiring for at hindre spredning af havrerødsot. Behandlingsstrategi med svampebekæmpelse udsendes i det tidlige forår. Strategien er koordineret mellem TystofteFonden og SEGES.

NB: Alle notater vedr. grundbehandlinger som f.eks. forfrugt, JB nr. såtidspunkt, gødningstildeling, vanding, ukrudts-, svampe- og insekticidspøjtninger samt høstdato registreres i Nordic Field Trial System. Login kan fås ved henvendelse til landsforsoegene@teknologisk.dk.

Bedømmelser i vækstperioden (alle gent.):

- Fremspiring. Skala 0-10, 10 = fuld bestand.
- Overvintring kort efter vækststart: Skala 0-10, 10 = ingen planter døde.
- Ved sygdomsangreb, der viser tydelig sortsdifferentiering, foretages bedømmelse af procent sygdomsangreb (Notat af Hovmøller, Sindberg & Willas, maj 2003).
- Lejesæd før høst (min. 3 uger før høst) og ved høst, skala 0-10, 10 = helt i leje.
- Nedknækning af strå ved høst, 0-10, 10 = helt nedknækket.
- Evt. afvigende iagttagelser i forsøgene

Alle notater og bedømmelser sendes til TystofteFonden med angivelse af parcelnummer. Markbøger eller xls-filer til bedømmelser kan rekvireres ved TystofteFonden.

I observationsparceller bedømmes sorterens dyrknings-egenskaber og modtagelighed for sygdomme. Bedømmelserne i udbytteforsøgene anvendes derfor kun som status på forsøgets tilstand.

Høst:

Foretages parcelvis med mejetærsker.

Udbytte:

Følgende informationer sendes til TystofteFonden umiddelbart efter høst:

- Kg oprenset kerne pr. parcel
- Tørstofprocent pr. sort eller parcel
- Renhed pr. sort eller parcel
- Parcelstørrelse
- Forfrugt og JB-nr.
- Så- og høstdato

Kvalitetsundersøgelser:

Bestemmelse af rumvægt og proteinindhold (NIT-1241) foretages ved TystofteFonden og Teknologisk Institut. Kornvægt og sortering foretages ved TystofteFonden på A-sorter og målesorter. Anvendes NIT-1241 på lokaliteten, modtager TystofteFonden gerne disse tal for kvalitetsanalyser.

Der kan gennemføres undersøgelse af sorterens maltningskvalitet og foderkvalitet på anmelderens foranledning.

For alle led sendes der én prøve på 2 kg (fællesprøve fra gentagelserne):

Andet:

Den fremsendte udsæd må kun bruges til gennemførelse af forsøget.

Revideret 04-09-2018 - ASL

Vinterraps, hybrider og linjesorter

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesorter: PT256 (hybrid), Butterfly (linje), blanding (Hasting, DK Exception, PT256, Smaragd)
 Lokalteter: Abildgaard, Dyngby, Holeby, Koldkærgård og Tystofte
 Antal led: 183

Udsædsmængder:

Hybridsorter: 45 spiredygtige frø pr. m²
 Linjesorter: 45 spiredygtige frø pr. m²
 Udsæd leveres ubejdet.

Anlæg:

Der tilstræbes 8 år mellem rapsafgrøder. Vinterraps er opdelt i to forsøgsserier; hybrider og linjer hhv. dværghybrider. Disse skal ligge i samme mark. Anlægges i α-design med 3 gentagelser à 12-18 m². Detailplan med randomiseringen modtages fra Tystofte. Forsøgene gennemføres med plot-i-plot system med 2x2 værnærækker. Såning foretages i en dybde på 1-2 cm. Udsæden for A-sorter og målesorter tilsendes fra Tystofte, der angiver udsædsmængden herfor. Udsæden for B-sorter tilsendes fra SEGES/Teknologisk Institut, der angiver udsædsmængden for hver B-sort. Frøene er ikke behandlet med insekticider, og der bekæmpes jordrapsloppe, specielt efter fremspiring. **NB: Efter anlæg returneres en skitse over forsøgets placering samt koordinater for placering af 1. parcel.**

Behandling i vækstperioden (inklusive værn):

Ved tidlig etablering og kraftig efterårsudvikling kan hele forsøget, efter aftale med TystofteFonden, vækstreguleres med godkendt dosering. Der vækstreguleres ikke i foråret. Hele forsøget N-, P- og K-gødes efter stedets gødningsnorm, justeret for forfrugt og kvælstofprognose baseret på mineralsk gødning. N-tildelingen kan gemmenføres efter følgende strategi:

- Svagt udviklet afgrøde: 80 kg N/ha ved begyndende vækst og resten af mængden medio april.
- Kraftig udviklet afgrøde: 50 kg N/ha ved begyndende vækst, resterende mængde minus 40 kg N/ha medio april og lige før eller ved begyndende blomstring tildeles 40 kg N/ha.

I de første 2 gødningstildelinger om foråret tilføres ca 35 kg S/ha.

Bekæmpelse af ukrudt, sygdomme og skadedyr gennemføres med anerkendte midler efter behov. Evt spildraps i forsøget skal fjernes.

NB: Alle notater vedr. grundbehandlinger som f.eks. forfrugt, JB nr. såtidspunkt, gødningstildeling, vanding, ukrudts-, svampe- og insekticidprøjtninger samt høstdato registreres i Nordic Field Trial System. Login kan fås ved henvendelse til Andrea Schiemann (ansc@teknologisk.dk)

Bedømmelser i vækstperioden:

- Dato for fremspiring - 2. gentagelse.
- Plantebestand efterår - skala 0-10, 10 = fuld bestand.
- Placering af vækstpunkt før vinteren (cf. nedenstående beskrivelse).
- Overvintring om foråret ved beg. vækst, skala 0-10, 10 = alle planter døde.
- Plantebestand forår - skala 0-10, 10 = fuld bestand.

- Dato for begyndende blomstring, st. 61 - 2. gentagelse.
- Plante højde ca. 14 dage efter afblomstring. *Én måling pr. parcel.*
- Lejesæd lige før skårlægning, skala 0-10, 10 = helt i leje.
- Afgrøde højde lige før skårlægning. *Én måling pr. parcel.*
- Knoldbægersvamp efter skårlægning, pct. af planter.
- Knækkede planter efter skårlægning, pct. af planter.
- Nødmødning efter skårlægning, pct. af planter.
- Ved sygdomsangreb, der viser tydelig sortsdifferentiering, foretages bedømmelse af procent sygdomsangreb (skulpesvamp, gråskimmel, lys bladplet).
- Evt. afvigende iagttagelser i forsøget.

Alle notater, behandlinger og bedømmelser sendes til Tystofte med angivelse af parcelnummer. Markbøger eller xls-filer til bedømmelser kan rekvireres ved TystofteFonden.

Parceladskillelse, pakning og høst:

Frist for tilmelding af nye sorter er den 6. august. Derfor har anmelderne brug for høstresultater før den 6. august for kvalificeret at kunne tage beslutning om næste sæsons anmeldelser. Som følge heraf vurderes metoden der anvendes til pakning, skårlægning og høst lokalt med henblik på at tilstræbe høst senest 1. august.

Alle parcelgrænser holdes fri for ukrudt og spildplanter af raps. Der kan evt. radrens over værnærækkerne. Der må ikke anvendes Round-up til ukrudtsbekæmpelsen i parcelgrænsen mellem netto- og bruttoparcellen. Umiddelbart efter afsluttet blomstring gås eller køres parcelgrænser igennem uden at pakke. Dette sikrer, at planterne filtrer mindre sammen mellem parcellerne.

Metode til pakning, skårlægning og høst vurderes lokalt. Det er afgørende, at planterne i parcellerne ikke skades på et for tidligt tidspunkt. Følgende muligheder kan overvejes:

1. Skårlægning. Et par dage før skårlægningstidspunktet, adskilles og pakkes uden at knække stængler. Det er vigtigt, at der bliver stråskilt og pakket i samme retning, som rapsen hælder – typisk fra vest mod øst. Parcellerne skårlægges modsat køreretning fra adskillelse og pakning, dvs. med toppen først ind i maskinen. Nb mulighed for tilt af maskinen for at sikre, at afgrøden kan komme igennem skårlæggeren, alternativt fjernes pakkevalserne. Ved skårlægning skal der sikres et godt flow i afgrøden ellers kan plantemassen stuve op i maskinen eller afslutning af parcellen kan vanskeliggøres. Afgrøden høstes i samme retning som skårlægningen, dvs med toppen først ind i mejetærskeren.

Umodne stængler (høj stub) kan forsinke og vanskeliggøre høsten.

2. Nedvisning med Round-up uden skårlægning. Kort før pakning sprøjtes forsøget med Round-up, når de første frø er brune. Brug stor vandmængde for at trænge så langt ned i afgrøden med Round-up som muligt. 3 til 4 dage efter sprøjtning pakkes parcellerne på samme måde som under 1. Skåret vejrer herefter 10 til 14 dage. Forsøget høstes modsat pakkeretningen, dvs med toppen først i maskinen.

Udbytte:

Følgende informationer sendes til Tystofte umiddelbart efter høst:

- Kg oprenset frø pr. parcel
- Tørstofprocent pr. sort eller parcel
- Parcelstørrelse, forfrugt og JB-nr.
- Så- og høstdato

Kvalitetsundersøgelser:

Følgende analyse foretages på det høstede materiale:

- Glucosinolatindhold. Denne analyse foretages på høstet materiale fra to lokaliteter.
- Proteinindhold. Udføres ved Agrolab. Denne analyse foretages på høstet materiale fra to lokaliteter.
- Bestemmelse af frøvægt foretages af Tystofte.
- Olieindhold bestemmes på Infratec® 1241 (NIT) af Tystofte eller lokalt.
- Fedtsyrebestemmelse, herunder Erucasyre via Dansico Seed på det modtagne udsæd.

For alle led sendes der én prøve på 1 kg pr. led (fællesprøve fra gentagelserne):

Andet:

Den fremsendte udsæd må kun bruges til gennemførelse af forsøget.

Revideret 01.11.2017 - ASL

Placering af vækstpunktet

Formål:

Kvalitativ vurdering af stænglens strækning som udtrykt ved vækstpunktets placering inden vinter.

Hvornår:

Kort før væksten ophører inden vinter (omkring stadie 30).

Enhed og metode:

Skala: 1 til 9. 1= ingen strækning, 9 = kraftig strækning.

Tendens til strækning registreres på parcellniveau som et gennemsnit over planter. Score tildeles ud fra en visuel vurdering. Se nedenstående billeder.

1	3	5	7	9
Ingen strækning vækstpunkt nær jordoverfladen		Middel Vækstpunkt 3-5 cm over jordoverfladen		Kraftig strækning

Vinterraps, dværghybrider

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesorter: PX104, blanding (Hasting, DK Exception, PT256, Smaragd)
 Lokalteter: Abildgaard, Dyrngby, Holeby, Koldkærgård og Tystofte
 Antal led: 8

Udsædsmængder:

45 spiredygtige frø pr. m²
 Udsæd leveres ubejdet.

Anlæg:

Der tilstræbes 8 år mellem rapsafgrøder. Vinterraps er opdelt i to forsøgsserier; hybrider og linjer hhv. dværghybrider. Disse skal ligge i samme mark. Anlægges I α-design med 3 gentagelser à 12-18 m². Detailplan med randomiseringen modtages fra Tystofte. Forsøgene gennemføres med plot-i-plot system med 2x2 værnærækker. Såning foretages i en dybde på 1-2 cm. Udsæden for A-sorter og målesorter tilsendes fra Tystofte, der angiver udsædsmængden herfor. Udsæden for B-sorter tilsendes fra SEGES/Teknologisk Institut, der angiver udsædsmængden for hver B-sort.

Frøene er ikke behandlet med insekticider, og der bekæmpes jordrapsloppe, specielt efter fremspiring.

NB: Efter anlæg returneres en skitse over forsøgets placering samt koordinater for placering af 1. parcel.

Behandling i vækstperioden (inklusive værn):

Ved tidlig etablering og kraftig efterårsudvikling kan hele forsøget, efter aftale med TystofteFonden, vækstreguleres med godkendt dosering. Der vækstreguleres ikke i foråret. Hele forsøget N-, P- og K-gødes efter stedets gødningsnorm, justeret for forfrugt og kvælstofprognose baseret på mineralsk gødning. N-tildelingen kan gemmenføres efter følgende strategi:

- Svagt udviklet afgrøde: 80 kg N/ha ved begyndende vækst og resten af mængden medio april.
- Kraftig udviklet afgrøde: 50 kg N/ha ved begyndende vækst, resterende mængde minus 40 kg N/ha medio april og lige før eller ved begyndende blomstring tildeles 40 kg N/ha.

I de første 2 gødningstildelinger om foråret tilføres ca 35 kg S/ha.

Bekæmpelse af ukrudt, sygdomme og skadedyr gennemføres med anerkendte midler efter behov.

Evt spildraps i forsøget skal fjernes.

NB: Alle notater vedr. grundbehandlinger som f.eks. forfrugt, JB nr. såtidspunkt, gødningstildeling, vanding, ukrudts-, svampe- og insekticidprøjtninger samt høstdato registreres i Nordic Field Trial System. Login kan fås ved henvendelse til Andrea Schiemann (ansc@teknologisk.dk)

Bedømmelser i vækstperioden:

- Dato for fremspiring - 2. gentagelse.
- Plantebestand efterår - skala 0-10, 10 = fuld bestand.
- Placering af vækstpunkt før vinteren (cf. nedenstående beskrivelse).
- Overvintring om foråret ved beg. vækst, skala 0-10, 10 = alle planter døde.
- Plantebestand forår - skala 0-10, 10 = fuld bestand.
- Dato for begyndende blomstring, st. 61 - 2. gentagelse.

- Plante højde ca. 14 dage efter afblomstring. *Én måling pr. parcel.*
- Lejesæd lige før skårlægning, skala 0-10, 10 = helt i leje.
- Afgrøde højde lige før skårlægning. *Én måling pr. parcel.*
- Knoldbægersvamp efter skårlægning, pct. af planter.
- Knækkede planter efter skårlægning, pct. af planter.
- Nødmodning efter skårlægning, pct. af planter.
- Ved sygdomsangreb, der viser tydelig sortsdifferentiering, foretages bedømmelse af procent sygdomsangreb (skulpesvamp, gråskimmel, lys bladplet).
- Evt. afvigende iagttagelser i forsøget.

Alle notater, behandlinger og bedømmelser sendes til Tystofte med angivelse af parcelnummer. Markbøger eller xls-filer til bedømmelser kan rekvireres ved TystofteFonden.

Parceladskillelse, pakning og høst:

Frist for tilmelding af nye sorter er den 6. august. Derfor har anmelderne brug for høstresultater før den 6. august for kvalificeret at kunne tage beslutning om næste sæsons anmeldelser. Som følge heraf vurderes metoden der anvendes til pakning, skårlægning og høst lokalt med henblik på at tilstræbe høst senest 1. august.

Alle parcelgrænser holdes fri for ukrudt og spildplanter af raps. Der kan evt. radrens over værnærækkerne. Der må ikke anvendes Round-up til ukrudtsbekæmpelsen i parcelgrænsen mellem netto- og bruttoparcellen. Umiddelbart efter afsluttet blomstring gås eller køres parcelgrænser igennem uden at pakke. Dette sikrer, at planterne filtrer mindre sammen mellem parcellerne.

Metode til pakning, skårlægning og høst vurderes lokalt. Det er afgørende, at planterne i parcellerne ikke skades på et for tidligt tidspunkt. Følgende muligheder kan overvejes:

3. Skårlægning. Et par dage før skårlægningstidspunktet, adskilles og pakkes uden at knække stængler. Det er vigtigt, at der bliver stråskilt og pakket i samme retning, som rapsen hælder – typisk fra vest mod øst. Parcellerne skårlægges modsat køreretning fra adskillelse og pakning, dvs. med toppen først ind i maskinen. Nb mulighed for tilt af maskinen for at sikre, at afgrøden kan komme igennem skårlæggeren, alternativt fjernes pakkevalserne. Ved skårlægning skal der sikres et godt flow i afgrøden ellers kan plantemassen stuve op i maskinen eller afslutning af parcellen kan vanskeliggøres. Afgrøden høstes i samme retning som skårlægningen, dvs med toppen først ind i mejetærskeren. Umodne stængler (høj stub) kan forsinke og vanskeliggøre høsten.

4. Nedvisning med Round-up uden skårlægning. Kort før pakning sprøjtes forsøget med Round-up, når de første frø er brune. Brug stor vandmængde for at trænge så langt ned i afgrøden med Round-up som muligt. 3 til 4 dage efter sprøjtning pakkes parcellerne på samme måde som under 1. Skåret vejrer herefter 10 til 14 dage. Forsøget høstes modsat pakkeretningen, dvs med toppen først i maskinen.

Udbytte:

Følgende informationer sendes til Tystofte umiddelbart efter høst:

- Kg oprenset frø pr. parcel
- Tørstofprocent pr. sort eller parcel
- Parcelstørrelse, forfrugt og JB-nr.
- Så- og høstdato

Kvalitetsundersøgelser:

Følgende analyse foretages på det høstede materiale:

- Glucosinolatindhold. Denne analyse foretages på høstet materiale fra to lokaliteter.
- Proteinindhold. Udføres ved Agrolab. Denne analyse foretages på høstet materiale fra to lokaliteter.
- Bestemmelse af frøvægt foretages af Tystofte.
- Olieindhold bestemmes på Infratec® 1241 (NIT) af Tystofte eller lokalt.
- Fedtsyrebestemmelse, herunder Erucasyre via Dansico Seed på det modtagne udsæd.

For alle led sendes der én prøve på 1 kg pr. led (fællesprøve fra gentagelserne):

Andet:

Den fremsendte udsæd må kun bruges til gennemførelse af forsøget.

Revideret 01.11.2017 - ASL

Placering af vækstpunktet

Formål:

Kvalitativ vurdering af stænglens strækning som udtrykt ved vækstpunktets placering inden vinter.

Hvornår:

Kort før væksten ophører inden vinter (omkring stadie 30).

Enhed og metode:

Skala: 1 til 9. 1= ingen strækning, 9 = kraftig strækning.

Tendens til strækning registreres på parcellniveau som et gennemsnit over planter. Score tildeles ud fra en visuel vurdering. Se nedenstående billeder.

1	3	5	7	9
Ingen strækning vækstpunkt nær jordoverfladen		Middel Vækstpunkt 3-5 cm over jordoverfladen		Kraftig strækning

Vårbyg

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesorter: KWS Irina, blanding (Flair, RGT Planet, KWS Cantton og Laurikka)
 Lokalteter: Sejlet, Eskilstrup, Abildgård, Koldkærgård og Tystofte
 Antal led: 110

Udsædsmængde:

300 spiredygtige kerner pr. m².

Bejdsning: Redigo pro FS 170

Anlæg:

Forsøget må ikke etableres efter en græsmark.
 Forsøget anlægges som α -design med 4 gentagelser à 12-18 m². Detailplan med randomiseringen vedlægges.
 Udsæden for A-sorter og målesorter tilsendes fra TystofteFonden, der angiver udsædsmængden herfor.
 Udsæden for B-sorter tilsendes fra SEGES/Teknologisk Institut, der angiver udsædsmængden for hver B-sort.
Miniblokke må ikke deles i marken!
 Såning foretages med speciel forsøgssåmaskine med en rækkeafstand på 10-12 cm.

NB: Efter anlæg returneres en skitse over forsøgets placering (GPS-koordinater og blokkenes placering på marken).

Behandling i vækstperioden (inklusive værn):

Hele forsøget N-, P- og K- gødes efter stedets gødningsnorm, korrigeret for udbyttensniveau, forfrugt og kvælstofprognose. Vækstregulering kan anvendes efter vurdering af det stedlige behov. Gødning placeres ved såning, alternativt nedharves den inden såning. Der mangangødskes efter erfaring for behov på lokaliteten. Bekæmpelse af ukrudt og skadedyr gennemføres effektivt med et anerkendt middel og dosering. Behandlingsstrategi mht. svampebekæmpelse udsendes i det tidlige forår. Strategien er koordineret mellem TystofteFonden og SEGES.

NB: Alle notater vedr. grundbehandlinger som f.eks. forfrugt, JB nr. såtidspunkt, gødningstildeling, vanding, ukrudts-, svampe- og insekticidspøjtninger samt høstdato registreres i Nordic Field Trial System. Login kan fås ved henvendelse til landsforsoege-ne@teknologisk.dk.

Bedømmelser i vækstperioden (alle gent.):

- Fremspiring. Skala 0-10, 10 = fuld bestand.
- Ved sygdomsangreb der viser tydelig sortsdifferentiering, foretages bedømmelse af procent sygdomsangreb (Notat af Hovmøller, Sindberg & Willas, maj 2003).
- Lejesæd før høst, skala 0-10, 10 = helt i leje.
- Evt. afvigende iagttagelser i forsøgene.

Alle notater og bedømmelser sendes til TystofteFonden med angivelse af parcelnummer. Markbøger eller xls-filer til bedømmelser kan rekvireres ved TystofteFonden. Sorternes dyrknings-egenskaber og modtagelighed for sygdomme bedømmes i særskilte observationsparceller. Derfor anvendes bedømmelserne i værdiafprøvningen kun som check på forsøgets tilstand.

Høst:

Foretages parcelvis med mejetærsker. Følgende informationer sendes til TystofteFonden umiddelbart efter høst

- Kg oprenset kerne pr. parcel
- Tørstofprocent pr. sort eller parcel
- Parcelstørrelse
- Forfrugt og jb-nr
- Så- og høstdato

Kvalitetsundersøgelser:

Bestemmelse af rumvægt og protein foretages ved TystofteFonden eller Teknologisk Institut via NIT-1241. Anvendes NIT-1241 på lokaliteten, modtager TystofteFonden gerne resultaterne af NIT-analyserne. Desuden gennemføres ved TystofteFonden:

- Sortering af alle sorter
- Kornvægt af A-sorter og målesorter

Der gennemføres undersøgelse af sorterens maltnings- og foderkvalitet på anmelderens foranledning.

For alle led sendes der én prøve på 5 kg pr. led (fællesprøve fra gentagelserne).

Andet:

Den fremsendte udsæd må kun bruges til gennemførelse af forsøget.

Revideret 31.01.2019 - ASL

Havre

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesorter: Delfin, blanding (Delfin, Symphony og Poseidon)
 Lokalteter: Sejet, Abildgård, Koldkærgård og Tystofte
 Antal led: 13

Udsædsmængde:

350 spiredygtige kerner pr. m².

Bejdsning: ingen bejdsning

Anlæg:

Forsøget må ikke etableres efter en græsmark.
 Forsøget anlægges som α-design med 4 gentagelser à 12-18 m². Detailplan med randomiseringen vedlægges.
 Udsæden for A-sorter og målesorter tilsendes fra TystofteFonden, der angiver udsædsmængden herfor.
 Udsæden for B-sorter tilsendes fra SEGES/Teknologisk Institut, der angiver udsædsmængden for hver B-sort.
Miniblokke må ikke deles i marken!
 Såning foretages med speciel forsøgssåmaskine med en rækkeafstand på 10-12 cm.

NB: Efter anlæg returneres en skitse over forsøgets placering (GPS-koordinater og blokkens placering på marken).

Behandling i vækstperioden (inklusive værn):

Hele forsøget N-, P- og K- gødes efter stedets gødningsnorm, korrigeret for udbyttensniveau, forfrugt og kvælstofprognose. Vækstregulering kan anvendes efter vurdering af det stedlige behov. Gødning placeres ved såning, alternativt nedharves den inden såning.
 Bekæmpelse af ukrudt og skadedyr gennemføres med et anerkendt middel efter behov. Behandlingsstrategi mht. svampebekæmpelse udsendes i det tidlige forår. Strategien er koordineret mellem TystofteFonden og SEGES.

NB: Alle notater vedr. grundbehandlinger som f.eks. forfrugt, JB nr. såtidspunkt, gødningstildeling, vanding, ukrudts-, svampe- og insekticidspøjtninger samt høstdato registreres i Nordic Field Trial System. Login kan fås ved henvendelse til landsforsoegene@teknologisk.dk.

Bedømmelser i vækstperioden (alle gent.):

- Fremspiring. Skala 0-10, 10 = fuld bestand.
- Ved sygdomsangreb der viser tydelig sortsdifferentiering, foretages bedømmelse af procent sygdomsangreb (Notat af Hovmøller, Sindberg & Willas, maj 2003).
- Lejesæd før høst, skala 0-10, 10 = helt i leje.
- Evt. afvigende iagttagelser i forsøgene.

Alle notater og bedømmelser sendes til TystofteFonden med angivelse af parcelnummer. Markbøger eller xls-filer til bedømmelser kan rekvireres ved TystofteFonden.

I observationsparceller bedømmes sorterens dyrknings-egenskaber og modtagelighed for sygdomme. Derfor anvendes bedømmelserne i værdiafprøvningen kun som check på forsøgets tilstand.

Høst:

Foretages parcellvis med mejetærsker. Og følgende informationer sendes til TystofteFonden umiddelbart efter høst

- Kg oprenset kerne pr. parcel
- Tørstofprocent pr. sort eller parcel
- Parcelstørrelse
- Forfrugt og jb-nr
- Så- og høstdato

Kvalitetsundersøgelser:

Bestemmelse af rumvægt og protein foretages ved TystofteFonden eller Teknologisk Institut via NIT-1241. Anvendes NIT-1241 på lokaliteten, modtager TystofteFonden gerne resultaterne af NIT-analyserne. Desuden gennemføres kornvægt af A-sorter og målesorter ved TystofteFonden.
 Der gennemføres undersøgelse af sorterens foderkvalitet på anmelderens foranledning.

Umiddelbart efter høst sendes en prøver af alle led på minimum **2 kg pr. led** (fællesprøve fra gentagelserne) til TystofteFonden.

Andet:

Den fremsendte udsæd må kun bruges til gennemførelse af forsøget.

Revideret 31.01.2019 - ASL

Vårhvede

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesort: Thorus
 Lokalteter: Abildgård, Koldkærgård og Tystofte
 Antal led: 14

Udsædsmængde:

450 spiredygtige kerner pr. m².

Bejdsning: Redigo pro FS 170

Anlæg:

Forsøget må ikke etableres efter en græsmark. Forsøget anlægges som α-design med 4 gentagelser à 12-18 m². Detailplan med randomiseringen vedlægges. Udsæden for A-sorter og målesorter tilsendes fra TystofteFonden, der angiver udsædsmængden herfor. Udsæden for B-sorter tilsendes fra SEGES/Teknologisk Institut, der angiver udsædsmængden for hver B-sort. **Miniblokke må ikke deles i marken!**

Såning foretages med speciel forsøgssåmaskine med en rækkeafstand på 10-12 cm.

NB: Efter anlæg returneres en skitse over forsøgets placering (GPS-koordinater og blokkenes placering på marken).

Behandling i vækstperioden (inklusive værn):

Hele forsøget N-, P- og K- gødes efter stedets gødningsnorm, korrigeret for udbytteneiveau, forfrugt og kvælstofprognose. Gødning placeres ved såning, alternativt nedharves den inden såning. Der **anvendes ikke vækstreguleringsmidler** i forsøget.

Bekæmpelse af ukrudt og skadedyr gennemføres med et anerkendt middel efter behov. Behandlingsstrategi mht svampebekæmpelse udsendes i det tidlige forår. Strategien er koordineret mellem TystofteFonden og SEGES.

Bygfluer bekæmpes tre gange. Første sprøjtning foretages ved 280 graddage (beregnet fra 1. januar med en basetemperatur på 4,5 grader). De efterfølgende to sprøjtninger gennemføres med intervaller på 8-10 dage. Graddage kan beregnes på https://www.landbrugsinfo.dk/planteavl/vejret/sider/pl_gr_addageberegner.aspx. Der anvendes 0,15 kg pr. ha Karate 2,5 WG.

NB: Alle notater vedr. grundbehandlinger som f.eks. forfrugt, JB nr. såtidspunkt, gødningstildeling, vanding, ukrudts-, svampe- og insekticidsprøjtninger samt høstdato registreres i Nordic Field Trial System. Login kan fås ved henvendelse til landsforsoeegene@teknologisk.dk.

Bedømmelser i vækstperioden (alle gent.):

- Fremspiring. Skala 0-10, 10 = fuld bestand.
- Ved sygdomsangreb der viser tydelig sortsdifferentiering, foretages bedømmelse af procent sygdomsangreb (Notat af Hovmøller, Sindberg & Willas, maj 2003).
- Lejesæd før høst, skala 0-10, 10 = helt i leje.
- Evt. afvigende iagttagelser i forsøgene.

Alle notater og bedømmelser sendes til TystofteFonden med angivelse af parcelnummer. Markbøger eller xls-filer til bedømmelser kan rekvireres ved TystofteFonden.

I observationsparceller bedømmes sorterens dyrknings-egenskaber og modtagelighed for sygdomme. Derfor anvendes bedømmelserne i værdisafprøvningen kun som check på forsøgets tilstand.

Høst:

Foretages parcelvis med mejetærsker. Og følgende informationer sendes til TystofteFonden umiddelbart efter høst

- Kg oprenset kerne pr. parcel
- Tørstofprocent pr. sort eller parcel
- Parcelstørrelse
- Forfrugt og jb-nr
- Så- og høstdato

Kvalitetsundersøgelser: Bestemmelse af rumvægt og protein foretages ved TystofteFonden eller Teknologisk Institut via NIT-1241. Anvendes NIT-1241 på lokaliteten, modtager TystofteFonden gerne resultaterne af NIT-analyserne. Desuden gennemføres

- Kornvægt, faldtal og sedimentation gennemføres ved TystofteFonden på A-sorter og målesort
- A-sorter og målesort prøvebages

Der gennemføres undersøgelse af sorterens foderkvalitet på anmelderens foranledning.

For alle led sendes der én prøve à **2 kg pr. led** (fællesprøve fra gentagelserne):

Bestemmelse af faldtal, sedimentation og bagekvalitet foretages ved TystofteFonden for sorter til sortslisteoptagelse. **Hertil sendes prøver à min 5 kg af ledene 1, 10 og 11.** Bagekvalitet analyseres for to lokaliteter.

Andet:

Den fremsendte udsæd må kun bruges til gennemførelse af forsøget.

Revideret 18.02.2019 - ASL

Vårraps

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesorter: SilverShadow, blanding (Medicus, Mirakel, Majong, Lumen)
 Lokalteter: Holstebro, Hellevad og Tystofte
 Antal led: 7

Udsædsmængde:

100 spiredygtige frø pr. m². Udsæden er ikke bejdset.

Anlæg:

Randomiseret blokforsøg med 3 gentagelser à 12-18 m². Udsæden for A-sorter og målesorter tilsendes fra TystofteFonden, og udsæden for B-sorter tilsendes fra Teknologisk Institut. Såning foretages med speciel forsøgssåmaskine efter plot in plot design med 2 værnerækker på hver side af nettoparcellen med en sådybde på 2-4 cm.

NB: Efter anlæg returneres en skitse over forsøgets placering med GPS-koordinater for placering af 1. parcel

Behandling i vækstperioden (inklusive værn):

Hele forsøget N-, P- og K- gødes efter stedets gødningsnorm, korrigeret for udbyttens niveau, forfrugt og kvælstofprognose. Ved fare for svovlmangel tilføres 20 kg svovl pr. ha.

Bekæmpelse af ukrudt, sygdomme og skadedyr gennemføres med anerkendte midler. Løbende opfølgning specielt overfor **glimmerbøsser** er nødvendig. Er der udprægede problemer i forsøget meddeles dette til TystofteFonden og Jon B. Pedersen ved SEGES.

NB: Alle notater vedr. grundbehandlinger som f.eks. forfrugt, JB nr. såtidspunkt, gødningstildeling, vanding, ukrudts-, svampe- og insekticidprøjtninger samt høstdato registreres i Nordic Field Trial System. Login kan fås ved henvendelse til landsforsoegene@teknologisk.dk.

Bedømmelser i vækstperioden

- Dato for fremspiring, - 2. gentagelse.
- Plantebestand, stadie 11-12. Skala 0-10, 10=fuld bestand – alle gentagelser.
- Dato for begyndende blomstring – 2. gentagelse.
- Plante højde ca. 14 dage efter afblomstring (stadie 75) – alle gentagelser.
- Afgrøde højde lige før skårlægning (stadie 85) - alle gentagelser.
- Lejesæd før skårlægning (stadie 85), skala 0-10, 10=helt i leje – alle gentagelser.
- Knoldbægersvamp efter skårlægning, pct. planter – alle gentagelser.
- Ved sygdomsangreb der viser tydelig sortsdifferentiering, foretages bedømmelse af procent sygdomsangreb (gråskimmel, skulpesvamp) – alle gentagelser.
- Evt. afvigende iagttagelser i forsøgene.

Alle notater og bedømmelser sendes til TystofteFonden med angivelse af parcellnummer, dato og vækststadiet. Markbøger eller xls-filer til bedømmelser kan rekvireres ved TystofteFonden.

Høst:

Inden planlagt skårlægning, foretages en skilning af parcellerne. Når en tredjedel/halvdelen af frøene er brune, skal parcellerne skårlægges. Tærskes 10-14 dage senere. Efter tærskning nedtørres frøet straks til lagerfasthed.

Udbytte:

Følgende informationer sendes til TystofteFonden umiddelbart efter høst:

- Kg oprenset frø pr. parcel
- Tørstofprocent pr. sort eller parcel
- Parcelstørrelse, forfrugt og JB-nr.
- Så- og høstdato

Kvalitetsundersøgelser:

Da vårrapsprøverne er de sidste prøver, der skal analyseres til publikationen "Sortsforsøg" foretages prøveforsendelsen straks efter høst.

Følgende analyse foretages på det høstede materiale:

- Glucosinolatindhold. Denne analyse foretages på høstet materiale fra to lokaliteter.
- Proteinindhold undersøges for A-sorter og målesorter ved Agrolab. Denne analyse foretages på høstet materiale fra to lokaliteter – TystofteFonden koordinerer.
- Bestemmelse af frøvægt foretages af TystofteFonden.
- Olieindhold bestemmes på Infratec® 1241 (NIT) af TystofteFonden eller SEGES/Teknologisk Institut.
- Fedtsyrebestemmelse, herunder Eurucasyre bestemmes af Maribo Seed på den modtagne udsæd.

For alle led sendes en prøve à **1 kg pr. led** (fællesprøve fra gentagelserne):

Andet:

Den fremsendte udsæd må kun bruges til gennemførelse af forsøget.

Revideret 04.02.2019 - ASL

Markært

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesorter: Blanding (Eso, Avenger og Ingrid)
Lokaliteter: Dyngby, Bramstrup, Holstebro, Brønderslev, Falster og Tystofte
Antal led: 12

Udsædsmængde:

60 spiredygtige frø pr. m². Udsæden er ikke bejdset

Anlæg: Randomiseret blokforsøg med 4 gentagelser à 12-18 m². Udsæden for A-sorter og målesorter tilsendes fra TystofteFonden, og udsæden for B-sorter tilsendes fra Teknologisk Institut. Såning foretages med speciel forsøgssåmaskine i en sådybde på 5-6 cm.

Efter såning tromles på tør jord. Hvis jorden er fugtig kan tromlingen udsættes til ærternes 2-3 bladsstadium

NB: Efter anlæg returneres en skitse over forsøgets placering med GPS-kordinater for placering af 1. parcel.

Behandling i vækstperioden (inklusive værn):

Hele forsøget P- og K- gødes efter stedets gødningsnorm. Bekæmpelse af ukrudt, skadedyr og eventuelt sygdomme gennemføres med et anerkendt middel.

NB: Alle notater vedr. grundbehandlinger som f.eks. forfrugt, JB nr. såtidspunkt, gødningstildeling, vanding, ukrudts-, svampe- og insekticidspøjtninger samt høstdato registreres i Nordic Field Trial System. Login kan fås ved henvendelse til landsforsogene@teknologisk.dk.

Bedømmelser i vækstperioden

- Fremspiring, dato – alle gentagelser.
- Plantebestand stadie 11-12. Skala 0-10, 10=fuld bestand – alle gentagelser.
- Ved sygdomsangreb der viser tydelig sortsdifferentiering, foretages bedømmelse af procent sygdomsangreb (bladlus, gråskimmel, ærteskimmel, ærtesyge) – alle gentagelser.
- Plante højde ved blomstring (stadie 65) – 1. og 2. gentagelse.
- Lejesæd ved blomstring (stadie 65), skala 0-10, 10=helt i leje – alle gentagelser.
- Modenhed 1. og 2. gentagelse.
- Afgrøde højde før høst (stadie 89) – 1. og 2. gentagelse.
- Lejesæd før høst (stadie 89), skala 0-10, 10=helt i leje.
- Evt. afvigende iagttagelser i forsøgene.

Alle notater og bedømmelser sendes til TystofteFonden med angivelse af parcelnummer, dato og vækststadiet. Markbøger eller xls-filer til bedømmelser kan rekvireres ved TystofteFonden.

Høst:

Foretages parcelvis med mejetærsker ved modenhed.

Udbytte:

Følgende informationer sendes til TystofteFonden eller NFTS umiddelbart efter høst:

- Kg oprenset frø pr. parcel
- Tørstofprocent pr. sort eller parcel
- Parcelstørrelse, forfrugt og JB-nr.
- Så- og høstdato

Kvalitetsundersøgelser:

- Rumvægt for A-sorter bestemmes af TystofteFonden.
- Proteinindhold bestemmes på Infratec® 1241 (NIT) af TystofteFonden eller SEGES/Teknologisk Institut.
- Frøvægt bestemmes af TystofteFonden eller SEGES/Teknologisk Institut.

For alle led sendes der én prøve på 2 kg pr. led (fællesprøve fra gentagelserne) til TystofteFonden.

Andet:

Den fremsendte udsæd må kun bruges til gennemførelse af forsøget.

Revideret 04.02.2019 - ASL

Hestebønne

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesort: Fanfare
 Lokalteter: Sejet, Koldkærgård, Holstebro, LandboSyd, Falster, Bornholm og Tystofte
 Antal led: 18

Udsædsmængde:

45 spiredygtige frø pr. m². Udsæden er ikke bejdset

Anlæg: Randomiseret blokforsøg med 4 gentagelser à 12-18 m². Udsæden for A-sorter og målesorter tilsendes fra TystofteFonden, og udsæden for B-sorter tilsendes fra Teknologisk Institut.

Såning foretages med speciel forsøgssåmaskine i en sådybde på 6-8 cm. Der anlægges værn af hestebønner omkring hele forsøget i minimum 6 meters bredde.

NB: Efter anlæg returneres en skitse over forsøgets placering med GPS-koordinater for placering af 1. parcel.

Behandling i vækstperioden (inklusiv værn):

Hele forsøget P- og K- gødes efter stedets gødningsnorm. Bekæmpelse af ukrudt, skadedyr og eventuelt sygdomme gennemføres med et anerkendt middel. Vær specielt opmærksom på angreb af **bladlus i juni**. Bladlus skal bekæmpes tidlig med godkendt middel.

NB: Alle notater vedr. grundbehandlinger som f.eks. forfrugt, **JB nr. såtidspunkt, gødningstildeling, vanding, ukrudts-, svampe- og insekticidspøjtninger samt høstdato registreres i Nordic Field Trial System. Login kan fås ved henvendelse til landsforsoegene@teknologisk.dk.**

Bedømmelser i vækstperioden

- Fremspiring, dato – alle gentagelser.
- Plantebestand stadiet 11-12. Skala 0-10, 10=fuld bestand – alle gentagelser.
- Ved sygdomsangreb der viser tydelig sortsdifferentiering, foretages bedømmelse af procent sygdomsangreb (bladlus, chokoladeplet, rust, bladplet) – alle gentagelser.
- Begyndende blomstring, dato – 1. og 2. gentagelse.
- Lejesæd ved blomstring (stadiet 65), skala 0-10, 10=helt i leje – alle gentagelser.
- Modenhed, dato – 1. og 2. gentagelse.
- Plante højde før høst (stadiet 89) – 1. og 2. gentagelse.
- Lejesæd før høst (stadiet 89), skala 0-10, 10=helt i leje – alle gentagelser.
- Evt. afvigende iagttagelser i forsøgene.

Alle notater og bedømmelser sendes til TystofteFonden med angivelse af parcelnummer, dato og vækststadiet. Markbøger eller xls-filer til bedømmelser kan rekvireres ved TystofteFonden.

Høst:

Foretages parcelvis med mejetærsker ved modenhed.

Udbytte:

Følgende informationer sendes til TystofteFonden eller NFTS umiddelbart efter høst:

- Kg oprenset frø pr. parcel
- Tørstofprocent pr. sort eller parcel
- Parcelstørrelse, forfrugt og JB-nr.
- Så- og høstdato

Kvalitetsundersøgelser:

- Rumvægt for A-sorter bestemmes af TystofteFonden.
- Proteinindhold bestemmes på Infratec® 1241 (NIT) af TystofteFonden eller SEGES/Teknologisk Institut.
- Frøvægt bestemmes af TystofteFonden eller SEGES/Teknologisk Institut.

For alle led sendes der én prøve på 2 kg pr. led (fællesprøve fra gentagelserne) til TystofteFonden.

Andet:

Den fremsendte udsæd må kun bruges til gennemførelse af forsøget.

Revideret 04.02.2019 - ASL

Sukkerroer

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse

Målesorter: Pasteur, Lombok
 Lokalteter: Falster, Lolland og Tystofte
 Antal led: 82

Udsædsmængde:

Forsøgene sås til blivende bestand. Der tilstræbes en frøafstand på ca. 18 cm. ved såning.

Generelt:

TystofteFonden udarbejder en fælles forsøgsplan for TystofteFonden, Falster og Lolland forsøgene.

Anlæg:

Forsøgene er randomiserede blokforsøg med 4 fælles-parceller med en netto-parcelstørrelse på 8-10 m². Brutto-parcellen udgør 4 rækker, hvoraf netto-parcellen kun er de 2 midterste rækker. Rækkeafstanden er på 50 cm.

Behandling i vækstperioden (inklusive værn):

Hele forsøget gødes med 100 kg N/ha. Vejledende mængder for P er 15 kg/ha og K 60 Kg/ha. Desuden tilføjes B, Mg og Mn efter behov.

Ukrudts- og skadedyrsbekæmpelse foretages efter behov efter aftale imellem forsøgsenheden og forsøgs-værten. Radrensning sker kun efter aftale.

Planteværn foretages med godkendte midler og doseringer i overensstemmelse med 'Vejledning for Planteværn' fra Landbrugets Rådgivningscenter. Se afsnit om bladsvampe.

Kodning:

Forsøgene på Falster og Lolland, som udføres af Maribo Seed er kodet. Labels til frø og høstparceller samt markbog indeholder således kun parcelnumre. Markbog til bedømmelser, optælling, målinger og notater kan rekvireres ved TystofteFonden.

Bedømmelser i vækstperioden:

- Bladdække bedømmes medio august på en skala fra 0 til 100, der angiver i hvor høj grad toppen/bladene dækker jordoverfladen
- Meldug, bederust, ramularia - bedømmes medio september, skala 0-10, 10=100% angreb
- Toppens friskhed bedømmes ved høst, skala 0-10, 0 = helt nedvisnet top, 10=sund top
- Efter optagning vurderes rodens farve, grenet- og glathed på båndet ved Maribo Seed af NBR
- Evt. afvigende observationer i forsøget.

Hver bedømmelse forsynes med dato og initialer af personen, der har foretaget bedømmelsen.

Optællinger og målinger:

- Frøafstand: Måles ved planternes to blad stadie i hvert forsøg. Frøafstand beregnes ud fra udmålt afstand i marken. Der måles i samme såbed mindst 3 steder i samme forsøg. Afstanden mellem 11 planter (10 mellemrum) måles på steder, hvor ingen planter i rækken mangler, og den gennemsnitlige planteafstand beregnes.
- Fremspiring: Planter i nettoparcellens to rækker tælles 2 gange:
- Tidlig tælling (ca. 50 %). 1. tælling gennemføres, når det bedste forsøgsled har 2-3 fremspirede planter/rækkemeter.
- Efter fuld fremspiring. 2. tælling gennemføres efter 100 % fremspiring og er et udtryk for antal plante i parcellen
- Stokløbere tælles i alle bruttoparceller før høst
- Roens (skulder)højde over jorden måles i 1. og 3. gentagelse.
- Ved TystofteFonden måles rodens længde og bredde efter høst på roer fra SES afprøvningen.

Notater:

Dato for:

- Såning
- Optællinger og målinger
- Bedømmelser i vækstperiode
- Syn af forsøg før høst
- Høst

Høstudbytte (nettoparcel):

Rod:

- Vægt af snavsede roer (kg med 1 decimal)
- Vægt af vaskede roer (kg med 1 decimal)

Vægt af rod udføres ved Maribo Seed, Holeby.

Analyser:

Rod:

- Sukkerprocent og saftanalyse

Sukkerprocent og saftanalyse gennemføres ved Maribo Seed, Holeby.

Andet:

Specialforsøg med tidlig såning for stokroetendens udføres på Saxfjed. Frø af kandidater sendes hurtigst muligt efter modtagelse til NBR, som koder og koordinerer forsøget.

Udsæd/frøet må kun anvendes til gennemførelse af forsøget.

Foder- og sukkerroer til energiproduktion

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesorter: Bergman, Magnum
 Lokalteter: Lolland, Hellevad, Holstebro og Tystofte
 Antal led: 33

Udsædsmængde:

Forsøgene sås til blivende bestand. Der tilstræbes en frøafstand på ca. 18 cm ved udsåning.

Generelt:

Antal sorter inden for afprøvningsgruppen, der betinger en igangsætning af afprøvning: 15.
 Frø af sorter anmeldt ved SEGES fremsendes til TystofteFonden umiddelbart efter modtagelsen. TystofteFonden koordinerer forsendelse til stokløbningstesten. Før forsøgsjord tages i brug skal de forsøgsansvarlige have lavet forudgående jordanalyser, tekstur, N-min og nematode-undersøgelser. Forsøgsjord skal være nematodefri. Forsøgsinformation vedr. forsøgsjordens bonitet, forfrugt mv. samt behandling i vækstperioden indtaster de enkelte forsøgsansvarlige i Nordic Field Trial system.

Anlæg:

TystofteFonden udarbejder en fælles forsøgsplan for TystofteFonden, NBR og SEGES/Teknologisk Institut. Forsøgene er alpha design med 3 gentagelser og en nettoparcel-størrelse på 8-9 m². Bruttoarealet kan udgøre 4-6 rækker, hvoraf netto-parcellen kun er de 2 midterste rækker. Rækkeafstanden er på 50 cm.

Behandling i vækstperioden (inklusive værn):

Hele forsøget NPK gødes efter gældende norm (kode 280) for foderbede. Desuden tilføres B, Mg og Mn efter behov.

Ukrudts- og skadedyrsbekæmpelse foretages efter behov efter aftale imellem forsøgsenheden og forsøgs værten. Radrensning sker kun efter aftale med den forsøgsansvarlige. Det anbefales man tilmelder sig NBR's varslings mht. skadedyrsbekæmpelse ved sæsonstart.

Planteværn foretages med godkendte midler og doseringer i overensstemmelse med 'Vejledning for Planteværn' fra SEGES. Se afsnit om bladsvampe. Det anbefales at man tilmelder sig NBR's bladsvampevarslings ved sæsonstart.

Markbog til bedømmelser, optælling, målinger og notater kan rekvireres ved TystofteFonden.

Bedømmelser i vækstperioden:

- Bladdække bedømmes medio august på en skala fra 0 til 100 pct, der angiver i hvor høj grad toppen/bladene dækker jordoverfladen
- Meldug, bederust, ramularia - bedømmes 1 gang medio september, skala 0-100% angreb
- Toppens friskhed ved høst, skala 0-10
- Topstørrelse ved høst, skala 0-10 (bedømmes kun TystofteFonden og Holstebro)
- Evt. afvigende observationer i forsøget.

Hver bedømmelse forsynes med dato og initialer af personen, der har foretaget bedømmelsen.

Optællinger og målinger:

- Frøafstand: Måles ved planternes to bladstadiet i hvert forsøg jævnt for NBR SF nr 402-4
- Fremspiring: Planter i nettoparcellens to rækker tælles 2 gange:
- Tidlig tælling. 1. tælling gennemføres, når det bedste forsøgsled har 2-3 fremspirede planter/rækkemeter. Denne første tælling sker normalt 14-21 dage efter såning, og er udtryk for de enkelte sorters fremspiringshastighed/vitalitet.
- Fuld fremspiring. 2. tælling gennemføres efter 100 % fremspiring og er et udtryk for antal planter i parcellen
- Stokløbere tælles i alle bruttoparceller ca. 1 august og før høst. Stokroerne fjernes fra forsøg efter hver gennemgang.
- Roens (skulder)højde over jorden måles i 1. og 3. gentagelse.
- Ved TystofteFonden måles rodens længde og bredde efter høst på roer fra SES afprøvningen.

Notater:

Dato for:

- Såning
- Optællinger og målinger
- Bedømmelser i vækstperiode
- Syn af forsøg før høst
- Høst

Høstudbytte (nettoparcel):

Top (kun TystofteFonden og Holstebro):

- Frisk vægt af top (kg med 1 decimal) i mark
- Lokal tørstofbestemmelse

Rod (alle lokaliteter). Hele parceludbyttet tages op og sendes til Maribo Seed, Holeby:

- Vægt af snavsede roer (kg med 1 decimal).
- Vægt af vaskede roer (kg med 1 decimal).
- Efter optagning vurderes rodens farve, rodfure, grenet- og glathed samt vaskbarhed på båndet ved Maribo Seed af NBR

Analyser:

Top: Tørstofindhold gennemføres lokalt (kun Tystofte og Holstebro)

Rod: Tørstofprocent af rod gennemføres ved Maribo Seed, Holeby.

Andet:

Specialforsøg med tidlig såning for bedømmelse af tendens til dannelse af stokroer udføres på Saxfjed. Efter modtagelse af frøet ved TystofteFonden sendes det snarest til NBR, der koordinerer forsøget. Udsæd/frøet må kun anvendes til gennemførelse af forsøget.

Majs til helsæd

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesorter: Activate, blanding (Kompetens, Atrium, Asgaard, LG 31211)
 Lokalteter: Års, Varde, og Tystofte
 Antal led: 107

Udsædsmængde:

10 kerner pr. m².

Anlæg:

Alpha-design med 4 gentagelser. Der sås på fire rækker med en frøafstand på 13,3 cm og 75 cm rækkeafstand. Sådybden er 4-5 cm. Nettoparcellen består af de to midterste rækker, der omgives af én værnerække på hver side. TystofteFonden randomiserer eget forsøg. Såning foretages af Teknologisk Institut med enkorssåmaskine omkring 1. maj. Udsæden er ikke bejdset mod fugle, derfor henstilles det til, at man er særligt opmærksom på fugle der optræder i flok. Nettoparcellen sprøjtes ind når planterne når stadie 12-13. Overskydende planter fjernes først kort før høst, for at forhindre vindskader.

Gødning:

Der placeres ca 188 kg startgødning NP 19-8 med S, Mg, B og Zn og gødskes i øvrigt efter gældende norm for majs.

Behandling:

Fritfluer bekæmpes med ca. 14 dage efter fremspiring når majsen har 1,5 blad.

Forsøget holdes frit for ukrudt. Der kan som sidste udvej anvendes MajsTer hvis der forekommer meget græsukrudt. MajsTer menes at have sortsspecifik effekt, og skal derfor anvendes med stor varsomhed! **JB nr. såtidspunkt, gødningstildeling, vanding, ukrudts-, svampe- og insekticidspøjtninger samt høstdato registreres i Nordic Field Trial System. Login kan fås ved henvendelse til landsforsogene@teknologisk.dk.**

Bedømmelser i vækstperioden (3. gent.):

- Kulderesistens (5-15 cm høje planter). Skala 0-10, 0=svage, gule pl., 10=grønne, krsaftige pl. (ca. 20/5)
- Afgrødedækning, % dækning af jord (ca. 1/7).
- Planthøjde, cm fra jordoverflade til bladspids (ca. 1/7).
- Dato for begyndende blomstring for hanblomst.
- Ved sygdomsangreb der viser tydelig sortsdifferentiering, foretages bedømmelse af procent sygdomsangreb (majsbladplet, majsøjeplet).

Målinger umiddelbart før høst:

- Plantebestand. Antal planter i hele høstparcellen. Alle gent.
- Sideskud. Pct. Planter. Gent. 3.
- Antal kolber på 10 m række. Gent. 3
- Kolbedækning. Pct. Kolber med blottet spids. Gent. 3.

- Majsbrand. Pct. Af planter. Gent. 3
- Fusarium. Pct. Af planter med angreb på stængel. Gent. 3
- Lejesæd. Karakter 0-10, 10=helt i leje. Alle gent..
- Planthøjde. Til basis af hanblomst. Gent. 1+3.
- Kolbehøjde. Til basis af kolbe. Gent. 1+3.

Tørstofbestemmelse for bestemmelse af høsttidspunkt:

10-12 dage før forventet høst udtages tre planter i træk i værnerækken for hver komponent i måleblanding (led 2, 12, 21 og 28). Prøverne snittes og der bestemmes tørstofprocent.

Bestemmelse af tørstof i kolbe:

Dagen før høst udtages kolber med svøb fra række 1. (værn) af alle A-sorter samt målesort til tørstofbestemmelse på TystofteFonden. Kolben plukkes og snittes, med enrækkeshøsteren og indvejes i tørreskab.

Høst:

Der høstes i stadie 83-85 ved et gennemsnitligt tørstofindhold på 32 pct. i gennemsnit over komponenterne i måleblanding. Planterne høstes med 30 cm stub.

Ved høst udtages ca. 1.000 gram prøve pr. parcel til tørstofbestemmelse på TystofteFonden. Nedtørring foretages på plantørreri i to døgn efterfulgt af skabstørring ved maksimalt 60 grader indtil vægten ikke længere falder (ca tre døgn). De nedtørrede parcelprøver samles til én ledprøve og sendes til EurofinsAgroTesting, påført Teknologisk Instituts label.

Udbytte:

Følgende informationer registreres:

- Tørstofprocent i kolben. Kun TystofteFonden
- Nettoparcelstørrelse.
- Grøntudbytte pr. parcel.
- Tørstofprocent pr. parcel.

Analysér:

Den tørre prøve analyseres for råprotein, råaske, sukker, stivelse, EFOS kvæg og NDF.

Identitetsundersøgelser:

For at sikre sorternes identitet kontroldyrkes sorter anmeldt i landsforsøgene ved TystofteFonden.

Andet:

Den fremsendte udsæd må kun bruges til gennemførelse af forsøget.

Revideret 23.04.2019 - ASL

Rajgræs, strandsvingel og rajsvingel - udlæg 2016, 3. brugsår 2019

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesorter: Tidlig blanding (Kimber, Betty, Mathilde T og Karatos T), middeltidlig blanding (Option, Arsenal, Kentaur T og Novello T), sildig blanding (Humbi, Licarta, Ambrose T og Polim T)

Lokaliteter: Tystofte, Holstebro: 3 brugsår;
Varde og Års: 2 brugsår;
Holstebro: 2 brugsår m. afgræsning

Antal led: 13

Udsædsmængder:

Blanding	26 kg pr. ha
Alm. og hybrid rajgræs D	22 kg pr. ha
Alm. og hybrid rajgræs T	30 kg pr. ha
Strandsvingel	30 kg pr. ha
Rajsvingel	30 kg pr. ha

Dyrkningsstrategi:

Sorterne afprøves på fire lokaliteter, som slæt til ensilering. TystofteFonden og Holstebro med tre brugsår. Varde og Års med to brugsår. Der høstes fire slæt per år. I Holstebro gennemføres endvidere et afgræsningsforsøg over to brugsår.

Anlæg:

Randomiseret blokforsøg med gruppering inden for tidlighedsklasse. Alle arter i samme forsøg. Rækkeforsøg med fire gentagelser à min. 18 m². Såning foretages om foråret i renbestand eller med stivstrået dæksæd på rækkeafstand 11-13 cm, og udsædsmængde i dæksæd på max. 80 kg/ha. Teknologisk Institut sender frø til forsøgsstederne, TystofteFonden afvejer selv parceller. Såbed skal være jævnt og tromlet og med en **sådybde på max 2 cm**.

Behandling i udlægsåret:

Moderat N-gødning til dæksæden. Ingen tilførsel af kvælstof i udlægsefteråret. Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned. Ellers foretages en afpudsning.

Behandling i brugsårene:

Der grundgødes i alle led med 900 kg 17-5-10 NPK (YaraMiila STARTER eller tilsvarende) ved begyndende vækst. Efterfølgende tilføres:

- Efter 1. slæt: 600 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg
- Efter 2. slæt: 400 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg
- Efter 3. slæt: 200 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg

Der vandes i udgangspunktet med 20 mm ifm. tildeling af gødning. Der ud over vandes forsøgene efter behov. Som udgangspunkt når nedbørsunderskud eller tensiometerregistrering viser, at ca. halvdelen af jordens kapacitet for tilgængeligt vand i rodzonen er udnyttet. Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned, ellers foretages en afpudsning.

Notater og bedømmelser:

Alle år:

- Tidligt forår udtages jordprøve som sendes til Agrolab for analyse (KT, MgT, PT og RT)
- Vandingstidspunkt og -mængde

Udlægsåret:

- Dato for såning
- Fremspiring, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Plantebestand om efteråret eller 14 dg. efter fjernelse af eventuel dæksæd, skala 0-10, 10=fuld bestand

Høstårene:

- Overvintring, registreres ved beg. vækst, skala 0-10, 10=ingen døde planter
- Plantebestand, forår, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Sygdomme (sneskimmel, rust, bladplet) og skadedyrsangreb, skala 0-10, 10=100% angreb/dækning.
- Plantebestand om efteråret, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Ukrudt, enkimbl., skala 0-10
- Ukrudt, tokimbl., skala 0-10

Ifm. Slæt:

- Vækststadium (kun 1. slæt)
- Afgrødehøjde ved slæt, cm fra jord til bladspids
- Stængeldannelse ved slæt, skala 0-10, 10=100% stængeldannelse

Alle notater og bedømmelser sendes parcelvis til Teknologisk Institut efter afslutning af hvert brugsår.

Høst og antal slæt:

Der høstes fire slæt per brugsår. For første slæt differentieres tidspunktet mellem tidlighedsgrupper.

- 1. slæt tages umiddelbart før begyndende skridning af sortsblandingen for den enkelte tidlighedsgruppe.
- 2.-4. slæt tages ca. 6 uger efter foregående slæt regnet ift. middeltidlig gruppe.

Udbytte:

Følgende informationer indberettes *løbende* til NFTS-Teknologisk Institut.

- Grøntudbytte pr. parcel pr. slæt
- Nettoparcelstørrelsen

Kvalitetsanalyser:

Der udtager en prøve pr. parcel til analyse på EurofinsAgroTesting. Prøve leveres som frisk grønmasse *i kølebokse* (rekvireres ved Eurofins) således, at de fire parcelprøver samles til én pose pr. led, påført label fra Teknologisk Institut. 3D står for transport til Eurofins og skal kontaktes inden middag dagen før høst.

Eurofins foretager neddeling og formaling af prøverne, hvorefter der analyseres for NDF, IVOS, råaske, råprotein, sukker, træstof, tørstof.

Identitetsundersøgelser:

For at sikre sorterens identitet kontroldyrkes sorterne anmeldt i landsforsøgene ved TystofteFonden. Sorterne vurderes mht. tidspunkt for skridning og stængellængde ved fuld blomstring (kontrolmarksundersøgelse).

Revideret 04.02.2019 – ASL

Rajgræs, strandsvingel og rajsvingel - udlæg 2017, 2. brugsår 2019

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesorter: Tidlig blanding (Kimber, Betty, Mathilde T og Karatos T), middeltidlig blanding (Option, Arsenal, Kentaur T og Novello T), sildig blanding (Licarta, Humbi 1, Masai T og Polim T)

Lokaliteter: Tystofte, Holstebro: 3 brugsår;
Varde og Års: 2 brugsår;
Holstebro: 2 brugsår m. afgræsning

Antal led: 13

Udsædsmængder:

Blanding	26 kg pr. ha
Alm. og hybrid rajgræs D	22 kg pr. ha
Alm. og hybrid rajgræs T	30 kg pr. ha
Strandsvingel	30 kg pr. ha
Rajsvingel	30 kg pr. ha

Dyrkningsstrategi:

Sorterne afprøves på tre lokaliteter, som slæt til ensilering. TystofteFonden og Holstebro med tre brugsår. Varde med to brugsår. Der høstes fem slæt per år. I Holstebro gennemføres endvidere et afgræsningsforsøg over to brugsår.

Anlæg:

Randomiseret blokforsøg med gruppering inden for tidlighedsklasse. Alle arter i samme forsøg. Rækkeforsøg med fire gentagelser à min. 18 m². Såning foretages om foråret i renbestand eller med stivstræt dæksæd på rækkeafstand 11-13 cm, og udsædsmængde i dæksæd på max. 80 kg/ha. Teknologisk Institut sender frø til forsøgsstederne, TystofteFonden afvejer selv parcelposer. Såbed skal være jævnt og tromlet og med en **sådybde på max 2 cm**.

Behandling i udlægsåret:

Moderat N-gødning til dæksæden. Ingen tilførsel af kvælstof i udlægsefteråret. Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned. Ellers foretages en afpudsning.

Behandling i brugsårene:

Der grundgødes i alle led med 900 kg 17-5-10 NPK (YaraMila STARTER eller tilsvarende) ved begyndende vækst. Efterfølgende tilføres:

- Efter 1. slæt: 500 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg
- Efter 2. slæt: 300 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg
- Efter 3. slæt: 200 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg
- Efter 4. slæt: 200 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg

Der vandes i udgangspunktet med 20 mm ifm. tildeling af gødning. Der ud over vandes forsøgene efter behov. Som udgangspunkt når nedbørsunderskud eller tensiometerregistrering viser, at ca. halvdelen af jordens kapacitet for tilgængeligt vand i rodzonen er udnyttet. Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned, ellers foretages en afpudsning.

Notater og bedømmelser:

Alle år:

- Tidligt forår udtages jordprøve som sendes til Agrolab for analyse (KT, MgT, PT og RT)
- Vandingstidspunkt og -mængde

Udlægsåret:

- Dato for såning
- Fremspiring, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Plantebestand om efteråret eller 14 dg. efter fjernelse af eventuel dæksæd, skala 0-10, 10=fuld bestand

Høstårene:

- Overvintring, registreres ved beg. vækst, skala 0-10, 10=ingen døde planter
- Plantebestand, forår, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Sygdomme (sneskimmel, rust, bladplet) og skadedyrsangreb, skala 0-10, 10=100% angreb/dækning.
- Plantebestand om efteråret, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Ukrudt, enkimbl., skala 0-10
- Ukrudt, tokimbl., skala 0-10

Ifm. Slæt:

- Vækststadium (kun 1. slæt)
- Afgrødehøjde ved slæt, cm fra jord til bladspids
- Stængeldannelse ved slæt, skala 0-10, 10=100% stængeldannelse

Alle notater og bedømmelser sendes parcelvis til Teknologisk Institut efter afslutning af hvert brugsår.

Høst og antal slæt:

Der høstes fem slæt per brugsår. For første slæt differentieres tidspunktet mellem tidlighedsgrupper.

- 1. slæt tages umiddelbart før begyndende skridning af sortsblandingen for den enkelte tidlighedsgruppe.
- 2.-5. slæt tages ca. 5 uger efter foregående slæt regnet ift. middeltidlig gruppe.

Udbytte:

Følgende informationer indberettes *løbende* til NFTS-Teknologisk Institut.

- Grøntudbytte pr. parcel pr. slæt
- Nettoparcelstørrelsen

Kvalitetsanalyser:

Der udtager en prøve pr. parcel til analyse på EurofinsAgroTesting. Prøve leveres som frisk grønmasse i kølebokse (rekvireres ved Eurofins) således, at de fire parcelprøver samles til én pose pr. led, påført label fra Teknologisk Institut. 3D står for transport til Eurofins og skal kontaktes inden middag dagen før høst.

Eurofins foretager neddeling og formaling af prøverne, hvorefter der analyseres for NDF, IVOS, råaske, råprotein, sukker, træstof, tørstof.

Identitetsundersøgelser:

For at sikre sorterens identitet kontroldyrkes sorterne anmeldt i landsforsøgene ved TystofteFonden. Sorterne vurderes mht. tidspunkt for skridning og stængellængde ved fuld blomstring (kontrolmarksundersøgelse).

Revideret 18.04.2018 - ASL

Rajgræs, strandsvingel og rajsvingel - udlæg 2018, 1. brugsår 2019

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesorter: Tidlig blanding (Kimber, Betty, Mathilde T og Karatos T), middeltidlig blanding (Option, Arsenal, Dunluce T og Novello T), sildig blanding (Licarta, Humbi 1, Masai T og Polim T)

Lokaliteter: Tystofte, Holstebro: 3 brugsår
Varde og Års: 2 brugsår
Holstebro: 2 brugsår m. afgræsning

Antal led: 18

Udsædsmængder:

Blanding	26 kg pr. ha
Alm. og hybrid rajgræs D	22 kg pr. ha
Alm. og hybrid rajgræs T	30 kg pr. ha
Strandsvingel	30 kg pr. ha
Rajsvingel	30 kg pr. ha

Dyrkningsstrategi:

Sorterne afprøves på tre lokaliteter, som slæt til ensilering. TystofteFonden og Holstebro med tre brugsår. Varde med to brugsår. Der høstes fem slæt per år. I Holstebro gennemføres endvidere et afgræsningsforsøg over to brugsår.

Anlæg:

Randomiseret blokforsøg med gruppering inden for tidlighedsklasse. Alle arter i samme forsøg. Rækkeforsøg med fire gentagelser à min. 18 m². Såning foretages om foråret i renbestand eller med stivstræt dæksæd på rækkeafstand 11-13 cm, og udsædsmængde i dæksæd på max. 80 kg/ha. Teknologisk Institut sender frø til forsøgsstederne, TystofteFonden afvejer selv parcelposer. Såbed skal være jævnt og tromlet og med en **sådybde på max 2 cm**.

Behandling i udlægsåret:

Moderat N-gødning til dæksæden. Ingen tilførsel af kvælstof i udlægsefteråret. Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned. Ellers foretages en afpudsning.

Behandling i brugsårene:

Der grundgødes i alle led med 900 kg 17-5-10 NPK (YaraMila STARTER eller tilsvarende) ved begyndende vækst. Efterfølgende tilføres:

- Efter 1. slæt: 500 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg
- Efter 2. slæt: 300 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg
- Efter 3. slæt: 200 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg
- Efter 4. slæt: 200 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg

Der vandes i udgangspunktet med 20 mm ifm. tildeling af gødning. Der ud over vandes forsøgene efter behov. Som udgangspunkt når nedbørsunderskud eller tensiometerregistrering viser, at ca. halvdelen af jordens kapacitet for tilgængeligt vand i rodzonen er udnyttet. Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned, ellers foretages en afpudsning.

Notater og bedømmelser:

Alle år:

- Tidligt forår udtages jordprøve som sendes til Agrolab for analyse (KT, MgT, PT og RT)
- Vandingstidspunkt og -mængde

Udlægsåret:

- Dato for såning
- Fremspiring, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Plantebestand om efteråret eller 14 dg. efter fjernelse af eventuel dæksæd, skala 0-10, 10=fuld bestand

Høstårene:

- Overvintring, registreres ved beg. vækst, skala 0-10, 10=ingen døde planter
- Plantebestand, forår, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Sygdomme (sneskimmel, rust, bladplet) og skadedyrsangreb, skala 0-10, 10=100% angreb/dækning.
- Plantebestand om efteråret, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Ukrudt, enkimbl., skala 0-10
- Ukrudt, tokimbl., skala 0-10

lfm. Slæt:

- Vækststadium (kun 1. slæt)
- Afgrødehøjde ved slæt, cm fra jord til bladspids
- Stængeldannelse ved slæt, skala 0-10, 10=100% stængeldannelse

Alle notater og bedømmelser sendes parcelvis til Teknologisk Institut efter afslutning af hvert brugsår.

Høst og antal slæt:

Der høstes fem slæt per brugsår. For første slæt differentieres tidspunktet mellem tidlighedsgrupper.

- 1. slæt tages umiddelbart før begyndende skridning af sortsblandingen for den enkelte tidlighedsgruppe.
- 2.-5. slæt tages ca. 5 uger efter foregående slæt regnet ift. middeltidlig gruppe.

Udbytte:

Følgende informationer indberettes løbende til NFTS-Teknologisk Institut.

- Grøntudbytte pr. parcel pr. slæt
- Nettoparcelstørrelsen

Kvalitetsanalyser:

Der udtager en prøve pr. parcel til analyse på EurofinsAgroTesting. Prøve leveres som frisk grønmasse i kølebokse (rekvireres ved Eurofins) således, at de fire parcelprøver samles til én pose pr. led, påført label fra Teknologisk Institut. 3D står for transport til Eurofins og skal kontaktes inden middag dagen før høst.

Eurofins foretager neddeling og formaling af prøverne, hvorefter der analyseres for NDF, IVOS, råaske, råprotein, sukker, træstof, tørstof.

Identitetsundersøgelser:

For at sikre sorterens identitet kontroldyrkes sorterne anmeldt i landsforsøgene ved TystofteFonden. Sorterne vurderes mht. tidspunkt for skridning og stængellængde ved fuld blomstring (kontrolmarksundersøgelse).

Revideret 18.04.2018 - ASL

Rajgræs, strandsvingel og rajsvingel - udlæg 2019

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesorter: Tidlig blanding (Kimber, Betty, Mathilde T og Karatos T), middeltidlig blanding (Option, Arsenal, Dunluce T og Ovambo 1 T), sildig blanding (Ensilvio, Humbi 1, Masai (t) og Polim (t))
 Lokalteter: Tystofte, Holstebro: 3 brugsår
 Års: 2 brugsår
 Holstebro: 2 brugsår m. afgræsning
 Antal led: 16

Udsædsmængder:

Blanding	26 kg pr. ha
Alm. og hybrid rajgræs D	22 kg pr. ha
Alm. og hybrid rajgræs T	30 kg pr. ha
Strandsvingel	30 kg pr. ha
Rajsvingel	30 kg pr. ha

Dyrkningsstrategi:

Sorterne afprøves på tre lokaliteter, som slæt til ensilering. TystofteFonden og Holstebro med tre brugsår. Års med to brugsår. Der høstes fem slæt per år. I Holstebro gennemføres endvidere et afgræsningsforsøg over to brugsår.

Anlæg:

Randomiseret blokforsøg med gruppering inden for tidlighedsklasse. Alle arter i samme forsøg. Rækkeforsøg med fire gentagelser à min. 18 m². Såning foretages om foråret i renbestand eller med stivstræt dæksæd på rækkeafstand 11-13 cm, og udsædsmængde i dæksæd på max. 80 kg/ha. Teknologisk Institut sender frø til forsøgsstederne, TystofteFonden afvejer selv parceller. Såbed skal være jævnt og tromlet og med en **sådybde på max 2 cm**.

Behandling i udlægsåret:

Moderat N-gødning til dæksæden. Ingen tilførsel af kvælstof i udlægsefteråret. Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned. Ellers foretages en afpudsning.

Behandling i brugsårene:

Der grundgødes i alle led med 900 kg 17-5-10 NPK (YaraMila STARTER eller tilsvarende) ved begyndende vækst. Efterfølgende tilføres:

- Efter 1. slæt: 500 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg
- Efter 2. slæt: 300 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg
- Efter 3. slæt: 200 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg
- Efter 4. slæt: 200 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg

Der vandes i udgangspunktet med 20 mm ifm. tildeling af gødning. Der ud over vandes forsøgene efter behov. Som udgangspunkt når nedbørsunderskud eller tensiometerregistrering viser, at ca. halvdelen af jordens kapacitet for tilgængeligt vand i rodzonen er udnyttet. Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned, ellers foretages en afpudsning.

Notater og bedømmelser:

Alle år:

- Tidligt forår udtages jordprøve som sendes til Agrolab for analyse (KT, MgT, PT og RT)
- Vandingstidspunkt og -mængde

Udlægsåret:

- Dato for såning
- Fremspiring, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Plantebestand om efteråret eller 14 dg. efter fjernelse af eventuel dæksæd, skala 0-10, 10=fuld bestand

Høstårene:

- Overvintring, registreres ved beg. vækst, skala 0-10, 10=ingen døde planter
- Plantebestand, forår, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Sygdomme (sneskimmel, rust, bladplet) og skadedyrsangreb, skala 0-10, 10=100% angreb/dækning.
- Plantebestand om efteråret, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Ukrudt, enkimbl., skala 0-10
- Ukrudt, tokimbl., skala 0-10

Ifm. Slæt:

- Vækststadium (kun 1. slæt)
- Afgrødehøjde ved slæt, cm fra jord til bladspids
- Stængeldannelse ved slæt, skala 0-10, 10=100% stængeldannelse

Alle notater og bedømmelser sendes parcelvis til Teknologisk Institut efter afslutning af hvert brugsår.

Høst og antal slæt:

Der høstes fem slæt per brugsår. For første slæt differentieres tidspunktet mellem tidlighedsgrupper.

- 1. slæt tages umiddelbart før begyndende skridning af sortsblandingen for den enkelte tidlighedsgruppe.
- 2.-5. slæt tages ca. 5 uger efter foregående slæt regnet ift. middeltidlig gruppe.

Udbytte:

Følgende informationer indberettes *løbende* til NFTS-Teknologisk Institut.

- Grøntudbytte pr. parcel pr. slæt
- Nettoparcelstørrelsen

Kvalitetsanalyser:

Der udtager en prøve pr. parcel til analyse på EurofinsAgroTesting. Prøve leveres som frisk grønmasse i kølebokse (rekvireres ved Eurofins) således, at de fire parcelprøver samles til én pose pr. led, påført label fra Teknologisk Institut. 3D står for transport til Eurofins og skal kontaktes inden middag dagen før høst.

Eurofins foretager neddeling og formaling af prøverne, hvorefter der analyseres for NDF, IVOS, råaske, råprotein, sukker, træstof, tørstof.

Identitetsundersøgelser:

For at sikre sorterens identitet kontroldyrkes sorterne anmeldt i landsforsøgene ved TystofteFonden. Sorterne vurderes mht. tidspunkt for skridning og stængellængde ved fuld blomstring (kontrolmarksundersøgelse).

Revideret 04.02.2019 - ASL

Timote - udlæg 2016, 3. brugsår

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesort: Dolina
 Lokalteter: Tystofte og Holstebro
 Antal led: 4

Udsædsmængde:

20 kg pr. ha

Dyrkningsstrategi:

Sorterne afprøves i tre brugsår på to lokaliteter, som slæt til ensilering. Der høstes fire slæt per år.

Anlæg:

Randomiseret blokforsøg anlagt som rækkeforsøg med fire gentagelser à min. 18 m². Såning foretages om foråret i renbestand eller med stivstrået dæksæd på rækkeafstand 11-13 cm, og udsædsmængde i dæksæd på max. 80 kg/ha. Teknologisk Institut sender frø til forsøgsstederne, TystofteFonden afvejer selv parceller. Såbedet skal være jævnt og tromlet og med en **sådybde på max 1 cm**.

Behandling i udlægsåret:

Moderat N-gødning til dæksæden. Ingen tilførsel af kvælstof i udlægsefteråret. Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned. Ellers foretages en afpudsning.

Behandling i brugsårene:

Der grundgødes i alle led med 900 kg 17-5-10 NPK (YaraMila STARTER eller tilsvarende) ved begyndende vækst. Efterfølgende tilføres:

- Efter 1. slæt: 600 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg
- Efter 2. slæt: 400 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg
- Efter 3. slæt: 200 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg

Der vandes i udgangspunktet med 20 mm ifm. tildeling af gødning. Der ud over vandes forsøgene efter behov. Som udgangspunkt når nedbørsunderskud eller tensiometerregistrering viser, at ca. halvdelen af jordens kapacitet for tilgængeligt vand i rodzonen er udnyttet. Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned, ellers foretages en afpudsning.

Notater og bedømmelser:

Alle år:

- Tidligt forår udtages jordprøve som sendes til Agrolab for analyse (KT, MgT, PT og RT)
- Vandingstidspunkt og -mængde

Udlægsåret:

- Dato for såning
- Fremspiring, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Plantebestand om efteråret eller 14 dg. efter fjernelse af eventuel dæksæd, skala 0-10, 10=fuld bestand

Høstårene:

- Overvintring, registreres ved beg. vækst, skala 0-10, 10=ingen døde planter
- Plantebestand, forår, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Sygdomme (sneskimmel, rust, bladplet) og skadedyrsangreb, skala 0-10, 10=100% angreb/dækning.
- Plantebestand om efteråret, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Ukrudt, enkimbl., skala 0-10
- Ukrudt, tokimbl., skala 0-10

lfm. Slæt:

- Vækststadium (kun 1. slæt)
- Afgrødehøjde ved slæt, cm fra jord til bladspids
- Stængeldannelse ved slæt, skala 0-10, 10=100% stængeldannelse

Alle notater og bedømmelser sendes parcellis til Teknologisk Institut efter afslutning af hvert brugsår.

Høst og antal slæt:

Der høstes fire slæt per brugsår..

- 1. slæt tages umiddelbart før begyndende skridning af målesorten.
- 2.-4. slæt tages ca. 6 uger efter foregående slæt.

Udbytte:

Følgende informationer indberettes *løbende* til NFTS-Teknologisk Institut.

- Grøntudbytte pr. parcel pr. slæt
- Nettoparcelstørrelsen

Kvalitetsanalyser:

Der udtager en prøve pr. parcel til analyse på EurofinsAgroTesting. Prøve leveres som frisk grønmasse i *kølebokse* (rekvireres ved Eurofins) således, at de fire parcelprøver samles til én pose pr. led, påført label fra Teknologisk Institut. 3D står for transport til Eurofins og skal kontaktes inden middag dagen før høst.

Eurofins foretager neddeling og formaling af prøverne, hvorefter der analyseres for NDF, IVOS, råaske, råprotein, sukker, træstof, tørstof.

Identitetsundersøgelser:

For at sikre sorterens identitet kontrol dyrkes sorterne anmeldt i landsforsøgene ved TystofteFonden. Sorterne vurderes mht. tidspunkt for skridning og stængellængde ved fuld blomstring (kontrolmarksundersøgelse).

Revideret 04.02.2019 - ASL

Timote - omsåning 2018 (SEGES 2017), 1. brugsår

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesorter: Dolina
Lokaliteter: Holstebro og Tystofte
Antal led: 2

Udsædsmængde:

20 kg pr. ha

Dyrkningsstrategi:

Sorterne afprøves i tre brugsår på to lokaliteter, som slæt til ensilering. Der høstes fire slæt per år.

Anlæg:

Randomiseret blokforsøg anlagt som rækkeforsøg med fire gentagelser à min. 18 m². Såning foretages om foråret i renbestand eller med stivstrået dæksæd på rækkeafstand 11-13 cm, og udsædsmængde i dæksæd på max. 80 kg/ha. Teknologisk Institut sender frø til forsøgsstederne, TystofteFonden afvejer selv parceller. Såbedet skal være jævnt og tromlet og med en **sådybde på max 1 cm**.

Behandling i udlægsåret:

Moderat N-gødning til dæksæden. Ingen tilførsel af kvælstof i udlægsefteråret. Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned. Ellers foretages en afpudsning.

Behandling i brugsårene:

Der grundgødes i alle led med 900 kg 17-5-10 NPK (YaraMila STARTER eller tilsvarende) ved begyndende vækst. Efterfølgende tilføres:

- Efter 1. slæt: 600 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg
- Efter 2. slæt: 400 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg
- Efter 3. slæt: 200 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg

Der vandes i udgangspunktet med 20 mm ifm. tildeling af gødning. Der ud over vandes forsøgene efter behov. Som udgangspunkt når nedbørsunderskud eller tensiometerregistrering viser, at ca. halvdelen af jordens kapacitet for tilgængeligt vand i rodzonen er udnyttet. Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned, ellers foretages en afpudsning.

Notater og bedømmelser:

Alle år:

- Tidligt forår udtages jordprøve som sendes til Agrolab for analyse (KT, MgT, PT og RT)
- Vandingstidspunkt og -mængde

Udlægsåret:

- Dato for såning
- Fremspiring, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Plantebestand om efteråret eller 14 dg. efter fjernelse af eventuel dæksæd, skala 0-10, 10=fuld bestand

Høstårene:

- Overvintring, registreres ved beg. vækst, skala 0-10, 10=ingen døde planter
- Plantebestand, forår, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Sygdomme (sneskimmel, rust, bladplet) og skadedyrsangreb, skala 0-10, 10=100% angreb/dækning.
- Plantebestand om efteråret, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Ukrudt, enkimbl., skala 0-10
- Ukrudt, tokimbl., skala 0-10

lfm. Slæt:

- Vækststadium (kun 1. slæt)
- Afgrødehøjde ved slæt, cm fra jord til bladspids
- Stængeldannelse ved slæt, skala 0-10, 10=100% stængeldannelse

Alle notater og bedømmelser sendes parcelvis til Teknologisk Institut efter afslutning af hvert brugsår.

Høst og antal slæt:

- Der høstes fire slæt per brugsår..
- 1. slæt tages umiddelbart før begyndende skridning af målesorten.
- 2.-4. slæt tages ca. 6 uger efter foregående slæt.

Udbytte:

Følgende informationer indberettes *løbende* til NFTS-Teknologisk Institut.

- Grøntudbytte pr. parcel pr. slæt
- Nettoparcelstørrelsen

Kvalitetsanalyser:

Der udtager en prøve pr. parcel til analyse på EurofinsAgroTesting. Prøve leveres som frisk grønmasse i *kølebokse* (rekvireres ved Eurofins) således, at de fire parcelprøver samles til én pose pr. led, påført label fra Teknologisk Institut. 3D står for transport til Eurofins og skal kontaktes inden middag dagen før høst.

Eurofins foretager neddeling og formaling af prøverne, hvorefter der analyseres for NDF, IVOS, råaske, råprotein, sukker, træstof, tørstof.

Identitetsundersøgelser:

For at sikre sorterens identitet kontrol dyrkes sorterne anmeldt i landsforsøgene ved TystofteFonden. Sorterne vurderes mht. tidspunkt for skridning og stængellængde ved fuld blomstring (kontrolmarksundersøgelse).

Revideret 04.02.2019 - ASL

Timote - udlæg 2018, 1. brugsår

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesorter: Dolina
Lokaliteter: Holstebro og Tystofte
Antal led: 2

Udsædsmængde:

20 kg pr. ha

Dyrkningsstrategi:

Sorterne afprøves i tre brugsår på to lokaliteter, som slæt til ensilering. Der høstes fire slæt per år.

Anlæg:

Randomiseret blokforsøg anlagt som rækkeforsøg med fire gentagelser à min. 18 m². Såning foretages om foråret i renbestand eller med stivstrået dæksæd på rækkeafstand 11-13 cm, og udsædsmængde i dæksæd på max. 80 kg/ha. Teknologisk Institut sender frø til forsøgsstederne, TystofteFonden afvejer selv parceller. Såbedet skal være jævnt og tromlet og med en **sådybde på max 1 cm**.

Behandling i udlægsåret:

Moderat N-gødning til dæksæden. Ingen tilførsel af kvælstof i udlægsefteråret. Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned. Ellers foretages en afpudsning.

Behandling i brugsårene:

Der grundgødes i alle led med 900 kg 17-5-10 NPK (YaraMila STARTER eller tilsvarende) ved begyndende vækst. Efterfølgende tilføres:

- Efter 1. slæt: 600 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg
- Efter 2. slæt: 400 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg
- Efter 3. slæt: 200 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg

Der vandes i udgangspunktet med 20 mm ifm. tildeling af gødning. Der ud over vandes forsøgene efter behov. Som udgangspunkt når nedbørsunderskud eller tensiometerregistrering viser, at ca. halvdelen af jordens kapacitet for tilgængeligt vand i rodzonen er udnyttet. Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned, ellers foretages en afpudsning.

Notater og bedømmelser:

Alle år:

- Tidligt forår udtages jordprøve som sendes til Agrolab for analyse (KT, MgT, PT og RT)
- Vandingstidspunkt og -mængde

Udlægsåret:

- Dato for såning
- Fremspiring, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Plantebestand om efteråret eller 14 dg. efter fjernelse af eventuel dæksæd, skala 0-10, 10=fuld bestand

Høstårene:

- Overvintring, registreres ved beg. vækst, skala 0-10, 10=ingen døde planter
- Plantebestand, forår, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Sygdomme (sneskimmel, rust, bladplet) og skadedyrsangreb, skala 0-10, 10=100% angreb/dækning.
- Plantebestand om efteråret, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Ukrudt, enkimbl., skala 0-10
- Ukrudt, tokimbl., skala 0-10

lfm. Slæt:

- Vækststadium (kun 1. slæt)
- Afgrødehøjde ved slæt, cm fra jord til bladspids
- Stængeldannelse ved slæt, skala 0-10, 10=100% stængeldannelse

Alle notater og bedømmelser sendes parcelvis til Teknologisk Institut efter afslutning af hvert brugsår.

Høst og antal slæt:

Der høstes fire slæt per brugsår..

- 1. slæt tages umiddelbart før begyndende skridning af målesorten.
- 2.-4. slæt tages ca. 6 uger efter foregående slæt.

Udbytte:

Følgende informationer indberettes *løbende* til NFTS-Teknologisk Institut.

- Grøntudbytte pr. parcel pr. slæt
- Nettoparcelstørrelsen

Kvalitetsanalyser:

Der udtager en prøve pr. parcel til analyse på EurofinsAgroTesting. Prøve leveres som frisk grønmasse i *kølebokse* (rekvireres ved Eurofins) således, at de fire parcelprøver samles til én pose pr. led, påført label fra Teknologisk Institut. 3D står for transport til Eurofins og skal kontaktes inden middag dagen før høst.

Eurofins foretager neddeling og formaling af prøverne, hvorefter der analyseres for NDF, IVOS, råaske, råprotein, sukker, træstof, tørstof.

Identitetsundersøgelser:

For at sikre sorterens identitet kontrol dyrkes sorterne anmeldt i landsforsøgene ved TystofteFonden. Sorterne vurderes mht. tidspunkt for skridning og stængellængde ved fuld blomstring (kontrolmarksundersøgelser).

Revideret 04.02.2019 - ASL

Rødsvingel - omsåning 2018 (SEGES 2017), 1. brugsår

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesort: Gondolin
 Lokalteter: Holstebro og Tystofte
 Antal led: 2

Udsædsmængde:

18 kg pr. ha.

Dyrkningsstrategi:

Sorterne afprøves i tre brugsår på to lokaliteter, som slæt til ensilering. Der høstes fire slæt per år.

Anlæg:

Randomiseret blokforsøg anlagt som rækkeforsøg med fire gentagelser à min. 18 m². Såning foretages om foråret i renbestand eller med stivstrået dæksæd på rækkeafstand 11-13 cm, og udsædsmængde i dæksæd på max. 80 kg/ha. Teknologisk Institut sender frø til forsøgsstederne, TystofteFonden afvejer selv parceller. Såbedet skal være jævnt og tromlet og med en **sådybde på max 1,5 cm**.

Behandling i udlægsåret:

Moderat N-gødning til dæksæden. Ingen tilførsel af kvælstof i udlægsefteråret. Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned. Ellers foretages en afpudsning.

Behandling i brugsårene:

Der grundgødes i alle led med 900 kg 17-5-10 NPK (YaraMila STARTER eller tilsvarende) ved begyndende vækst. Efterfølgende tilføres:

- Efter 1. slæt: 600 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg
- Efter 2. slæt: 400 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg
- Efter 3. slæt: 200 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg

Der vandes i udgangspunktet med 20 mm ifm. tildeling af gødning. Der ud over vandes forsøgene efter behov. Som udgangspunkt når nedbørsunderskud eller tensiometerregistrering viser, at ca. halvdelen af jordens kapacitet for tilgængeligt vand i rodzonen er udnyttet. Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned, ellers foretages en afpudsning.

Notater og bedømmelser:

Alle år:

- Tidligt forår udtages jordprøve som sendes til Agrolab for analyse (KT, MgT, PT og RT)
- Vandingstidspunkt og -mængde

Udlægsåret:

- Dato for såning
- Fremspiring, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Plantebestand om efteråret eller 14 dg. efter fjernelse af eventuel dæksæd, skala 0-10, 10=fuld bestand

Høstårene:

- Overvintring, registreres ved beg. vækst, skala 0-10, 10=ingen døde planter
- Plantebestand, forår, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Sygdomme (sneskimmel, rust, bladplet) og skadedyrsangreb, skala 0-10, 10=100% angreb/dækning.
- Plantebestand om efteråret, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Ukrudt, enkimbl., skala 0-10
- Ukrudt, tokimbl., skala 0-10

lfm. Slæt:

- Vækststadium (kun 1. slæt)
- Afgrødehøjde ved slæt, cm fra jord til bladspids
- Stængeldannelse ved slæt, skala 0-10, 10=100% stængeldannelse

Alle notater og bedømmelser sendes parcelvis til Teknologisk Institut efter afslutning af hvert brugsår.

Høst og antal slæt:

Der høstes fire slæt per brugsår..

- slæt tages umiddelbart før begyndende skridning af målesorten.
- 2.-4. slæt tages ca. 6 uger efter foregående slæt.

Udbytte:

Følgende informationer indberettes *løbende* til NFTS-Teknologisk Institut.

- Grøntudbytte pr. parcel pr. slæt
- Nettoparcelstørrelsen

Kvalitetsanalyser:

Der udtager en prøve pr. parcel til analyse på EurofinsAgroTesting. Prøve leveres som frisk grønmasse i *kølebokse* (rekvireres ved Eurofins) således, at de fire parcelprøver samles til én pose pr. led, påført label fra Teknologisk Institut. 3D står for transport til Eurofins og skal kontaktes inden middag dagen før høst.

Eurofins foretager neddeling og formaling af prøverne, hvorefter der analyseres for NDF, IVOS, råaske, råprotein, sukker, træstof, tørstof.

Identitetsundersøgelser:

For at sikre sorterens identitet kontrol dyrkes sorterne anmeldt i landsforsøgene ved TystofteFonden. Sorterne vurderes mht. tidspunkt for skridning og stængellængde ved fuld blomstring (kontrolmarksundersøgelse).

Revideret 04.02.2019 - ASL

Engsvingel - udlæg 2016, 3. brugsår

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesort: Laura
Lokaliteter: Holstebro og Tystofte
Antal led: 2

Udsædsmængde:

20 kg pr. ha

Dyrkningsstrategi:

Sorterne afprøves i tre brugsår på to lokaliteter, som slæt til ensilering. Der høstes fire slæt per år.

Anlæg:

Randomiseret blokforsøg anlagt som rækkeforsøg med fire gentagelser à min. 18 m². Såning foretages om foråret i renbestand eller med stivstrået dæksæd på rækkeafstand 11-13 cm, og udsædsmængde i dæksæd på max. 80 kg/ha. Teknologisk Institut sender frø til forsøgsstederne, TystofteFonden afvejer selv parceller. Såbedet skal være jævnt og tromlet og med en **sådybde på max 2 cm**.

Behandling i udlægsåret:

Moderat N-gødning til dæksæden. Ingen tilførsel af kvælstof i udlægsefteråret. Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned. Ellers foretages en afpudsning.

Behandling i brugsårene:

Der grundgødes i alle led med 900 kg 17-5-10 NPK (YaraMila STARTER eller tilsvarende) ved begyndende vækst. Efterfølgende tilføres:

- Efter 1. slæt: 600 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg
- Efter 2. slæt: 400 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg
- Efter 3. slæt: 200 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg

Der vandes i udgangspunktet med 20 mm ifm. tildeling af gødning. Der ud over vandes forsøgene efter behov. Som udgangspunkt når nedbørsunderskud eller tensiometerregistrering viser, at ca. halvdelen af jordens kapacitet for tilgængeligt vand i rodzonen er udnyttet. Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned, ellers foretages en afpudsning.

Notater og bedømmelser:

Alle år:

- Tidligt forår udtages jordprøve som sendes til Agrolab for analyse (KT, MgT, PT og RT)
- Vandingstidspunkt og -mængde

Udlægsåret:

- Dato for såning
- Fremspiring, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Plantebestand om efteråret eller 14 dg. efter fjernelse af eventuel dæksæd, skala 0-10, 10=fuld bestand

Høstårene:

- Overvintring, registreres ved beg. vækst, skala 0-10, 10=ingen døde planter
- Plantebestand, forår, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Sygdomme (sneskimmel, rust, bladplet) og skadedyrsangreb, skala 0-10, 10=100% angreb/dækning.
- Plantebestand om efteråret, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Ukrudt, enkimbl., skala 0-10
- Ukrudt, tokimbl., skala 0-10

Ifm. Slæt:

- Vækststadium (kun 1. slæt)
- Afgrødehøjde ved slæt, cm fra jord til bladspids
- Stængeldannelse ved slæt, skala 0-10, 10=100% stængeldannelse

Alle notater og bedømmelser sendes parcellis til Teknologisk Institut efter afslutning af hvert brugsår.

Høst og antal slæt:

Der høstes fire slæt per brugsår..

- slæt tages umiddelbart før begyndende skridning af målesorten.
- 2.-4. slæt tages ca. 6 uger efter foregående slæt.

Udbytte:

Følgende informationer indberettes *løbende* til NFTS-Teknologisk Institut.

- Grøntudbytte pr. parcel pr. slæt
- Nettoparcelstørrelsen

Kvalitetsanalyser:

Der udtager en prøve pr. parcel til analyse på Eurofins AgroTesting. Prøve leveres som frisk grønmasse i *kølebokse* (rekvireres ved Eurofins) således, at de fire parcelprøver samles til én pose pr. led, påført label fra Teknologisk Institut. 3D står for transport til Eurofins og skal kontaktes inden middag dagen før høst.

Eurofins foretager neddeling og formaling af prøverne, hvorefter der analyseres for NDF, IVOS, råaske, råprotein, sukker, træstof, tørstof.

Identitetsundersøgelser:

For at sikre sorterens identitet kontrol dyrkes sorterne anmeldt i landsforsøgene ved TystofteFonden. Sorterne vurderes mht. tidspunkt for skridning og stængellængde ved fuld blomstring (kontrolmarksundersøgelse).

Revideret 04.02.2019 - ASL

Engsvingel - omsåning 2018 (SEGES 2017), 1. brugsår

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesort: Laura
Lokaliteter: Holstebro og Tystofte
Antal led: 3

Udsædsmængde:

20 kg pr. ha

Dyrkningsstrategi:

Sorterne afprøves i tre brugsår på to lokaliteter, som slæt til ensilering. Der høstes fire slæt per år.

Anlæg:

Randomiseret blokforsøg anlagt som rækkeforsøg med fire gentagelser à min. 18 m². Såning foretages om foråret i renbestand eller med stivstrået dæksæd på rækkeafstand 11-13 cm, og udsædsmængde i dæksæd på max. 80 kg/ha. Teknologisk Institut sender frø til forsøgsstederne, TystofteFonden afvejer selv parceller. Såbedet skal være jævnt og tromlet og med en **sådybde på max 2 cm**.

Behandling i udlægsåret:

Moderat N-gødning til dæksæden. Ingen tilførsel af kvælstof i udlægsefteråret. Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned. Ellers foretages en afpudsning.

Behandling i brugsårene:

Der grundgødes i alle led med 900 kg 17-5-10 NPK (YaraMila STARTER eller tilsvarende) ved begyndende vækst. Efterfølgende tilføres:

- Efter 1. slæt: 600 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg
- Efter 2. slæt: 400 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg
- Efter 3. slæt: 200 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg

Der vandes i udgangspunktet med 20 mm ifm. tildeling af gødning. Der ud over vandes forsøgene efter behov. Som udgangspunkt når nedbørsunderskud eller tensiometerregistrering viser, at ca. halvdelen af jordens kapacitet for tilgængeligt vand i rodzonen er udnyttet. Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned, ellers foretages en afpudsning.

Notater og bedømmelser:

Alle år:

- Tidligt forår udtages jordprøve som sendes til Agrolab for analyse (KT, MgT, PT og RT)
- Vandingstidspunkt og -mængde

Udlægsåret:

- Dato for såning
- Fremspiring, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Plantebestand om efteråret eller 14 dg. efter fjernelse af eventuel dæksæd, skala 0-10, 10=fuld bestand

Høstårene:

- Overvintring, registreres ved beg. vækst, skala 0-10, 10=ingen døde planter
- Plantebestand, forår, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Sygdomme (sneskimmel, rust, bladplet) og skadedyrsangreb, skala 0-10, 10=100% angreb/dækning.
- Plantebestand om efteråret, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Ukrudt, enkimbl., skala 0-10
- Ukrudt, tokimbl., skala 0-10

lfm. Slæt:

- Vækststadium (kun 1. slæt)
- Afgrødehøjde ved slæt, cm fra jord til bladspids
- Stængeldannelse ved slæt, skala 0-10, 10=100% stængeldannelse

Alle notater og bedømmelser sendes parcelvis til Teknologisk Institut efter afslutning af hvert brugsår.

Høst og antal slæt:

Der høstes fire slæt per brugsår..

- 1. slæt tages umiddelbart før begyndende skridning af målesorten.
- 2.-4. slæt tages ca. 6 uger efter foregående slæt.

Udbytte:

Følgende informationer indberettes *løbende* til NFTS-Teknologisk Institut.

- Grøntudbytte pr. parcel pr. slæt
- Nettoparcelstørrelsen

Kvalitetsanalyser:

Der udtager en prøve pr. parcel til analyse på EurofinsAgroTesting. Prøve leveres som frisk grønmasse i *kølebokse* (rekvireres ved Eurofins) således, at de fire parcelprøver samles til én pose pr. led, påført label fra Teknologisk Institut. 3D står for transport til Eurofins og skal kontaktes inden middag dagen før høst.

Eurofins foretager neddeling og formaling af prøverne, hvorefter der analyseres for NDF, IVOS, råaske, råprotein, sukker, træstof, tørstof.

Identitetsundersøgelser:

For at sikre sorterens identitet kontrol dyrkes sorterne anmeldt i landsforsøgene ved TystofteFonden. Sorterne vurderes mht. tidspunkt for skridning og stængellængde ved fuld blomstring (kontrolmarksundersøgelse).

Revideret 04.02.2019 - ASL

Hundegræs - udlæg 2019

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesort: Donata
Lokaliteter: Holstebro og Tystofte
Antal led: 2

Udsædsmængde:

20 kg pr. ha

Dyrkningsstrategi:

Sorterne afprøves i tre brugsår på to lokaliteter, som slæt til ensilering. Der høstes fire slæt per år.

Anlæg:

Randomiseret blokforsøg anlagt som rækkeforsøg med fire gentagelser à min. 18 m². Såning foretages om foråret i renbestand eller med stivstrået dæksæd på rækkeafstand 11-13 cm, og udsædsmængde i dæksæd på max. 80 kg/ha. Teknologisk Institut sender frø til forsøgsstederne, TystofteFonden afvejer selv parceller. Såbedet skal være jævnt og tromlet og med en **sådybde på max 2 cm**.

Behandling i udlægsåret:

Moderat N-gødning til dæksæden. Ingen tilførsel af kvælstof i udlægsefteråret. Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned. Ellers foretages en afpudsning.

Behandling i brugsårene:

Der grundgødes i alle led med 900 kg 17-5-10 NPK (YaraMila STARTER eller tilsvarende) ved begyndende vækst. Efterfølgende tilføres:

- Efter 1. slæt: 600 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg
- Efter 2. slæt: 400 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg
- Efter 3. slæt: 200 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg

Der vandes i udgangspunktet med 20 mm ifm. tildeling af gødning. Der ud over vandes forsøgene efter behov. Som udgangspunkt når nedbørsunderskud eller tensiometerregistrering viser, at ca. halvdelen af jordens kapacitet for tilgængeligt vand i rodzonen er udnyttet. Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned, ellers foretages en afpudsning.

Notater og bedømmelser:

Alle år:

- Tidligt forår udtages jordprøve som sendes til Agrolab for analyse (KT, MgT, PT og RT)
- Vandingstidspunkt og -mængde

Udlægsåret:

- Dato for såning
- Fremspiring, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Plantebestand om efteråret eller 14 dg. efter fjernelse af eventuel dæksæd, skala 0-10, 10=fuld bestand

Høstårene:

- Overvintring, registreres ved beg. vækst, skala 0-10, 10=ingen døde planter
- Plantebestand, forår, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Sygdomme (sneskimmel, rust, bladplet) og skadedyrsangreb, skala 0-10, 10=100% angreb/dækning.
- Plantebestand om efteråret, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Ukrudt, enkimbl., skala 0-10
- Ukrudt, tokimbl., skala 0-10

lfm. Slæt:

- Vækststadium (kun 1. slæt)
- Afgrødehøjde ved slæt, cm fra jord til bladspids
- Stængeldannelse ved slæt, skala 0-10, 10=100% stængeldannelse

Alle notater og bedømmelser sendes parcelvis til Teknologisk Institut efter afslutning af hvert brugsår.

Høst og antal slæt:

Der høstes fire slæt per brugsår..

- 1. slæt tages umiddelbart før begyndende skridning af målesorten.
- 2.-4. slæt tages ca. 6 uger efter foregående slæt.

Udbytte:

Følgende informationer indberettes *løbende* til NFTS-Teknologisk Institut.

- Grøntudbytte pr. parcel pr. slæt
- Nettoparcelstørrelsen

Kvalitetsanalyser:

Der udtager en prøve pr. parcel til analyse på EurofinsAgroTesting. Prøve leveres som frisk grønmasse i *kølebokse* (rekvireres ved Eurofins) således, at de fire parcelprøver samles til én pose pr. led, påført label fra Teknologisk Institut. 3D står for transport til Eurofins og skal kontaktes inden middag dagen før høst.

Eurofins foretager neddeling og formaling af prøverne, hvorefter der analyseres for NDF, IVOS, råaske, råprotein, sukker, træstof, tørstof.

Identitetsundersøgelser:

For at sikre sorterens identitet kontrol dyrkes sorterne anmeldt i landsforsøgene ved TystofteFonden. Sorterne vurderes mht. tidspunkt for skridning og stængellængde ved fuld blomstring (kontrolmarksundersøgelse).

Revideret 12.03.2019 - ASL

Hvidkløver - omsåning 2018 (SEGES 2017), 1. brugsår

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesorter: Silvester og Rivendel
 Lokalteter: Holstebro og Tystofte
 Antal led: 5

Udsædsmængde:

7 kg pr. ha udsået i blanding med sildig tetraploid rajgræs (Masai) med 16 kg pr. ha.

Dyrkningsstrategi:

Sorterne afprøves i tre brugsår på to lokaliteter, som slæt til ensilering. Der høstes fem slæt per år.

Anlæg:

Randomiseret blokforsøg anlagt som rækkeforsøg med fire gentagelser à min. 18 m². Forsøgsarealet skal være jævnt og tromlet inden såning. Såning foretages i 2 omgange

1. Først sås rajgræs på rækkeafstand 11-13 cm og en **sådybde på max 2 cm**.
2. Efterfølgende sås hvidkløver mellem rækkerne med en **sådybde på max 1 cm**.

Forsøget kan eventuelt anlægges i stivstrået dæksæd med udsædsmængde på max. 70 kg/ha.

Teknologisk Institut sender frø til forsøgsstederne, undtagen til Tystofte, der selv afvejer parceller.

Behandling i udlægsåret:

Bliver hvidkløver udlagt uden dæksæd (den bedste metode), bekæmpes ukrudt ved en tidlig slæt/afpudsning af afgrøden.

Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned. Ellers foretages en afpudsning.

Behandling i brugsårene:

Der grundgødes i alle led med 800 kg NPK 0-4-21 med Mg, S, CU tidlig forår og 150 kg kaligødning i begyndelsen af august for at sikre kaliumforsyningen. Afhængig af plantebestanden i forudgående efterår tilføres kvælstof til forsøget mhp. at bevare en god balance mellem hvidkløver og græs. Ved for kraftig kløverbestand tilføres 60 kg N/ha før 1. slæt (NS 27-4). Hvis der er behov for yderligere justering kan der tilføres yderligere 40 kg N/ha (NS 27-4) før andet slæt. Mængderne er vejledende.

Der vandes i udgangspunktet med 20 mm ifm. tildeling af gødning. Der ud over vandes forsøgene efter behov. Som udgangspunkt når nedbørsunderskud eller tensiometerregistrering viser, at ca. halvdelen af jordens kapacitet for tilgængeligt vand i rodzonen er udnyttet.

Notater og bedømmelser:

Alle år:

- Tidligt forår udtages jordprøve som sendes til Agrolab for analyse (KT, MgT, PT og RT)
- Vandingstidspunkt og -mængde

Udlægsåret:

- Dato for såning

- Fremspiring af kløver, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Plantebestand om efteråret, skala 0-10, 10=fuld bestand

Høstårene:

- Overvintring, registreres ved beg. vækst, skala 0-10, 10=ingen døde planter
- Plantebestand, forår, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Sygdomme og skadedyrsangreb, skala 0-10, 10=100% angreb/dækning.
- Plantebestand om efteråret, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Ukrudt, enkimbl., skala 0-10
- Ukrudt, tokimbl., skala 0-10

Ifm. Slæt:

- Afgrødehøjde ved slæt, cm fra jord til bladspids
- Plantebestand, kløver, skala 0-10, 10=100% dækning

Alle notater og bedømmelser sendes parcellvis til Teknologisk Institut efter afslutning af hvert brugsår.

Høst og antal slæt:

Der høstes fem slæt per brugsår.

- slæt tages umiddelbart før begyndende skridning af rajgræsset.
- 2.-5. slæt tages ca. 5 uger efter foregående slæt.

Udbytte:

Følgende informationer indberettes *løbende* til NFTS-Teknologisk Institut.

- Grøntudbytte pr. parcel pr. slæt
- Nettoparcelstørrelsen

Kvalitetsanalyser:

Der udtager en prøve pr. parcel til analyse på EurofinsAgroTesting. Prøve leveres som frisk grønmasse i *kølebokse* (rekvireres ved Eurofins) således, at de fire parceller prøver samles til én pose pr. led, påført label fra Teknologisk Institut. 3D står for transport til Eurofins og skal kontaktes inden middag dagen før høst.

Eurofins foretager neddeling og formaling af prøverne, hvorefter der analyseres for NDF, IVOS, råaske, råprotein, sukker, træstof, tørstof.

Identitetsundersøgelser:

For at sikre sorterens identitet kontrol dyrkes sorterne anmeldt i landsforsøgene ved TystofteFonden. Sorterne vurderes mht. tidspunkt for skridning og stængellængde ved fuld blomstring (kontrolmarksundersøgelse).

Revideret 04.02.2019 - ASL

Hvidkløver - udlæg 2018, 1. brugsår

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesorter: Silvester og Rivendel
Lokaliteter: Holstebro og Tystofte
Antal led: 3

Udsædsmængde:

7 kg pr. ha udsået i blanding med sildig tetraploid rajgræs (Masai) med 16 kg pr. ha.

Dyrkningsstrategi:

Sorterne afprøves i tre brugsår på to lokaliteter, som slæt til ensilering. Der høstes fem slæt per år.

Anlæg:

Randomiseret blokforsøg anlagt som rækkeforsøg med fire gentagelser à min. 18 m². Forsøgsarealet skal være jævnt og tromlet inden såning. Såning foretages i 2 omgange

3. Først sås rajgræs på rækkeafstand 11-13 cm og en **sådybde på max 2 cm**.
4. Efterfølgende sås hvidkløver mellem rækkerne med en **sådybde på max 1 cm**.

Forsøget kan eventuelt anlægges i stivstrået dæksæd med udsædsmængde på max. 70 kg/ha. Teknologisk Institut sender frø til forsøgsstederne, undtagen til Tystofte, der selv afvejer parcelposer.

Behandling i udlægsåret:

Bliver hvidkløver udlagt uden dæksæd (den bedste metode), bekæmpes ukrudt ved en tidlig slæt/afpudsning af afgrøden.

Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned. Ellers foretages en afpudsning.

Behandling i brugsårene:

Der grundgødes i alle led med 800 kg NPK 0-4-21 med Mg, S, CU tidlig forår og 150 kg kaligødning i begyndelsen af august for at sikre kaliumforsyningen. Afhængig af plantebestanden i forudgående efterår tilføres kvælstof til forsøget mhp. at bevare en god balance mellem hvidkløver og græs. Ved for kraftig kløverbestand tilføres 60 kg N/ha før 1. slæt (NS 27-4). Hvis der er behov for yderligere justering kan der tilføres yderligere 40 kg N/ha (NS 27-4) før andet slæt. Mængderne er vejledende.

Der vandes i udgangspunktet med 20 mm ifm. tildeling af gødning. Der ud over vandes forsøgene efter behov. Som udgangspunkt når nedbørsunderskud eller tensiometerregistrering viser, at ca. halvdelen af jordens kapacitet for tilgængeligt vand i rodzonen er udnyttet.

Notater og bedømmelser:

Alle år:

- Tidligt forår udtages jordprøve som sendes til Agrolab for analyse (KT, MgT, PT og RT)
- Vandingstidspunkt og -mængde

Udlægsåret:

- Dato for såning
- Fremspiring af kløver, skala 0-10, 10=fuld bestand

- Plantebestand om efteråret, skala 0-10, 10=fuld bestand

Høstårene:

- Overvintring, registreres ved beg. vækst, skala 0-10, 10=ingen døde planter
- Plantebestand, forår, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Sygdomme og skadedyrsangreb, skala 0-10, 10=100% angreb/dækning.
- Plantebestand om efteråret, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Ukrudt, enkimbl., skala 0-10
- Ukrudt, tokimbl., skala 0-10

Ifm. Slæt:

- Afgrødehøjde ved slæt, cm fra jord til bladspids
- Plantebestand, kløver, skala 0-10, 10=100% dækning

Alle notater og bedømmelser sendes parcelvis til Teknologisk Institut efter afslutning af hvert brugsår.

Høst og antal slæt:

Der høstes fem slæt per brugsår.

- slæt tages umiddelbart før begyndende skridning af rajgræsset.
- 2.-5. slæt tages ca. 5 uger efter foregående slæt.

Udbytte:

Følgende informationer indberettes *løbende* til NFTS-Teknologisk Institut.

- Grøntudbytte pr. parcel pr. slæt
- Nettoparcelstørrelsen

Kvalitetsanalyser:

Der udtager en prøve pr. parcel til analyse på EurofinsAgroTesting. Prøve leveres som frisk grønmasse i *kølebokse* (rekvireres ved Eurofins) således, at de fire parcelprøver samles til én pose pr. led, påført label fra Teknologisk Institut. 3D står for transport til Eurofins og skal kontaktes inden middag dagen før høst.

Eurofins foretager neddeling og formaling af prøverne, hvorefter der analyseres for NDF, IVOS, råaske, råprotein, sukker, træstof, tørstof.

Identitetsundersøgelser:

For at sikre sorterens identitet kontrol dyrkes sorterne anmeldt i landsforsøgene ved TystofteFonden. Sorterne vurderes mht. tidspunkt for skridning og stængellængde ved fuld blomstring (kontrolmarksundersøgelse).

Revideret 04.02.2019 - ASL

Hvidkløver - udlæg 2019

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesorter: Silvester og Rivendel
Lokaliteter: Holstebro og Tystofte
Antal led: 4

Udsædsmængde:

7 kg pr. ha udsået i blanding med sildig tetraploid rajgræs (Masai) med 16 kg pr. ha.

Dyrkningsstrategi:

Sorterne afprøves i tre brugsår på to lokaliteter, som slæt til ensilering. Der høstes fem slæt per år.

Anlæg:

Randomiseret blokforsøg anlagt som rækkeforsøg med fire gentagelser à min. 18 m². Forsøgsarealet skal være jævnt og tromlet inden såning. Såning foretages i 2 omgange

5. Først sås rajgræs på rækkeafstand 11-13 cm og en **sådybde på max 2 cm**.
6. Efterfølgende sås hvidkløver mellem rækkerne med en **sådybde på max 1 cm**.

Forsøget kan eventuelt anlægges i stivstrået dæksæd med udsædsmængde på max. 70 kg/ha. Teknologisk Institut sender frø til forsøgsstederne, undtagen til Tystofte, der selv afvejer parcelposer.

Behandling i udlægsåret:

Bliver hvidkløver udlagt uden dæksæd (den bedste metode), bekæmpes ukrudt ved en tidlig slæt/afpudsning af afgrøden.

Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned. Ellers foretages en afpudsning.

Behandling i brugsårene:

Der grundgødes i alle led med 800 kg NPK 0-4-21 med Mg, S, CU tidlig forår og 150 kg kaligødning i begyndelsen af august for at sikre kaliumforsyningen. Afhængig af plantebestanden i forudgående efterår tilføres kvælstof til forsøget mhp. at bevare en god balance mellem hvidkløver og græs. Ved for kraftig kløverbestand tilføres 60 kg N/ha før 1. slæt (NS 27-4). Hvis der er behov for yderligere justering kan der tilføres yderligere 40 kg N/ha (NS 27-4) før andet slæt. Mængderne er vejledende.

Der vandes i udgangspunktet med 20 mm ifm. tildeling af gødning. Der ud over vandes forsøgene efter behov. Som udgangspunkt når nedbørsunderskud eller tensiometerregistrering viser, at ca. halvdelen af jordens kapacitet for tilgængeligt vand i rodzonen er udnyttet.

Notater og bedømmelser:

Alle år:

- Tidligt forår udtages jordprøve som sendes til Agrolab for analyse (KT, MgT, PT og RT)
- Vandingstidspunkt og -mængde

Udlægsåret:

- Dato for såning

- Fremspiring af kløver, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Plantebestand om efteråret, skala 0-10, 10=fuld bestand

Høstårene:

- Overvintring, registreres ved beg. vækst, skala 0-10, 10=ingen døde planter
- Plantebestand, forår, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Sygdomme og skadedyrsangreb, skala 0-10, 10=100% angreb/dækning.
- Plantebestand om efteråret, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Ukrudt, enkimbl., skala 0-10
- Ukrudt, tokimbl., skala 0-10

Ifm. Slæt:

- Afgrødehøjde ved slæt, cm fra jord til bladspids
- Plantebestand, kløver, skala 0-10, 10=100% dækning

Alle notater og bedømmelser sendes parcelvis til Teknologisk Institut efter afslutning af hvert brugsår.

Høst og antal slæt:

Der høstes fem slæt per brugsår.

- slæt tages umiddelbart før begyndende skridning af rajgræsset.
- 2.-5. slæt tages ca. 5 uger efter foregående slæt.

Udbytte:

Følgende informationer indberettes *løbende* til NFTS-Teknologisk Institut.

- Grøntudbytte pr. parcel pr. slæt
- Nettoparcelstørrelsen

Kvalitetsanalyser:

Der udtager en prøve pr. parcel til analyse på EurofinsAgroTesting. Prøve leveres som frisk grønmasse i *kølebokse* (rekvireres ved Eurofins) således, at de fire parcelprøver samles til én pose pr. led, påført label fra Teknologisk Institut. 3D står for transport til Eurofins og skal kontaktes inden middag dagen før høst.

Eurofins foretager neddeling og formaling af prøverne, hvorefter der analyseres for NDF, IVOS, råaske, råprotein, sukker, træstof, tørstof.

Identitetsundersøgelser:

For at sikre sorterens identitet kontroldyrkes sorterne anmeldt i landsforsøgene ved TystofteFonden. Sorterne vurderes mht. tidspunkt for skridning og stængellængde ved fuld blomstring (kontrolmarksundersøgelse).

Revideret 04.02.2019 - ASL

Rødkløver - udlæg 2018, 1. brugsår

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesorter: Callisto D og Taifun T
Lokaliteter: Holstebro og Tystofte
Antal led: 4

Udsædsmængder:

Diploid: 10 kg pr. ha
Tetraploid 13 kg pr. ha

Dyrkningsstrategi:

Sorterne afprøves i tre brugsår på to lokaliteter, som slæt til ensilering. Der høstes fem slæt per år.

Anlæg:

Randomiseret blokforsøg anlægt som rækkeforsøg med fire gentagelser à min. 18 m². Såning foretages om foråret i renbestand eller med stivstrået dæksæd på rækkeafstand 11-13 cm, og udsædsmængde i dæksæd på max. 70 kg/ha. Teknologisk Institut sender frø til forsøgsstederne, TystofteFonden afvejer selv parceller. Såbedet skal være jævnt og tromlet og med en **sådybde på max 1 cm**.

Behandling i udlægsåret:

Bliver rødkløver udlagt uden dæksæd (den bedste metode), bekæmpes ukrudt ved en tidlig slæt/afpudsning af afgrøden.

Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned. Ellers foretages en afpudsning.

Behandling i brugsårene:

Der grundgødes i alle led med 800 kg NPK 0-4-21 med Mg, S, CU tidlig forår og 150 kg kaligødning i begyndelsen af august for at sikre kaliumforsyningen. Der tilføres 50 kg N/ha (NS 27-4) før 1. slæt for at sikre god vækststart.

Der vandes i udgangspunktet med 20 mm ifm. tildeling af gødning. Der ud over vandes forsøgene efter behov. Som udgangspunkt når nedbørsunderskud eller tensiometerregistrering viser, at ca. halvdelen af jordens kapacitet for tilgængeligt vand i rodzonen er udnyttet.

Notater og bedømmelser:

Alle år:

- Tidligt forår udtages jordprøve som sendes til Agrolab for analyse (KT, MgT, PT og RT)
- Vandingstidspunkt og -mængde

Udlægsåret:

- Dato for såning
- Fremspiring, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Plantebestand om efteråret, skala 0-10, 10=fuld bestand

Høstårene:

- Overvintring, registreres ved beg. vækst, skala 0-10, 10=ingen døde planter

- Plantebestand, forår, skala 0-10, 10=fuld bestand
  - Sygdomme og skadedyrsangreb, skala 0-10, 10=100% angreb/dækning.
  - Plantebestand om efteråret, skala 0-10, 10=fuld bestand
  - Ukrudt, enkimbl., skala 0-10
  - Ukrudt, tokimbl., skala 0-10
- lfm. Slæt:
- Afgrødehøjde ved slæt, cm fra jord til bladspids

Alle notater og bedømmelser sendes parcelvis til Teknologisk Institut efter afslutning af hvert brugsår.

Høst og antal slæt:

Der høstes fem slæt per brugsår.

- 1. slæt tages umiddelbart før begyndende skridning af sildig rajgræs.
- 2.-5. slæt tages ca. 5 uger efter foregående slæt.

Udbytte:

Følgende informationer indberettes løbende til NFTS-Teknologisk Institut.

- Grøntudbytte pr. parcel pr. slæt
- Nettoparcelstørrelsen

Kvalitetsanalyser:

Der udtager en prøve pr. parcel til analyse på EurofinsAgroTesting. Prøve leveres som frisk grønmasse i kølebokse (rekvireres ved Eurofins) således, at de fire parcelprøver samles til én pose pr. led, påført label fra Teknologisk Institut. 3D står for transport til Eurofins og skal kontaktes inden middag dagen før høst.

Eurofins foretager neddeling og formaling af prøverne, hvorefter der analyseres for NDF, IVOS, råaske, råprotein, sukker, træstof, tørstof.

Identitetsundersøgelser:

For at sikre sorterens identitet kontrolleres sorterne anmeldt i landsforsøgene ved TystofteFonden. Sorterne vurderes mht. tidspunkt for skridning og stængellængde ved fuld blomstring (kontrolmarksundersøgelse).

Revideret 04.02.2019 - ASL

Rødkløver - udlæg 2019

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesorter: Callisto D og Taifun T
Lokaliteter: Holstebro og Tystofte
Antal led: 3

Udsædsmængder:

Diploid: 10 kg pr. ha
Tetraploid 13 kg pr. ha

Dyrkningsstrategi:

Sorterne afprøves i tre brugsår på to lokaliteter, som slæt til ensilering. Der høstes fem slæt per år.

Anlæg:

Randomiseret blokforsøg anlægt som rækkeforsøg med fire gentagelser à min. 18 m². Såning foretages om foråret i renbestand eller med stivstrået dæksæd på rækkeafstand 11-13 cm, og udsædsmængde i dæksæd på max. 70 kg/ha. Teknologisk Institut sender frø til forsøgsstederne, TystofteFonden afvejer selv parceller. Såbedet skal være jævnt og tromlet og med en **sådybde på max 1 cm**.

Behandling i udlægsåret:

Bliver rødkløver udlagt uden dæksæd (den bedste metode), bekæmpes ukrudt ved en tidlig slæt/afpudsning af afgrøden.

Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned. Ellers foretages en afpudsning.

Behandling i brugsårene:

Der grundgødes i alle led med 800 kg NPK 0-4-21 med Mg, S, CU tidlig forår og 150 kg kaligødning i begyndelsen af august for at sikre kaliumforsyningen. Der tilføres 50 kg N/ha (NS 27-4) før 1. slæt for at sikre god vækststart.

Der vandes i udgangspunktet med 20 mm ifm. tildeling af gødning. Der ud over vandes forsøgene efter behov. Som udgangspunkt når nedbørsunderskud eller tensiometerregistrering viser, at ca. halvdelen af jordens kapacitet for tilgængeligt vand i rodzonen er udnyttet.

Notater og bedømmelser:

Alle år:

- Tidligt forår udtages jordprøve som sendes til Agrolab for analyse (KT, MgT, PT og RT)
- Vandingstidspunkt og -mængde

Udlægsåret:

- Dato for såning
- Fremspiring, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Plantebestand om efteråret, skala 0-10, 10=fuld bestand

Høstårene:

- Overvintring, registreres ved beg. vækst, skala 0-10, 10=ingen døde planter

- Plantebestand, forår, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Sygdomme og skadedyrangreb, skala 0-10, 10=100% angreb/dækning.
- Plantebestand om efteråret, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Ukrudt, enkimbl., skala 0-10
- Ukrudt, tokimbl., skala 0-10

lfm. Slæt:

- Afgrødehøjde ved slæt, cm fra jord til bladspids

Alle notater og bedømmelser sendes parcelvis til Teknologisk Institut efter afslutning af hvert brugsår.

Høst og antal slæt:

Der høstes fem slæt per brugsår.

- 1. slæt tages umiddelbart før begyndende skridning af sildig rajgræs.
- 2.-5. slæt tages ca. 5 uger efter foregående slæt.

Udbytte:

Følgende informationer indberettes *løbende* til NFTS-Teknologisk Institut.

- Grøntudbytte pr. parcel pr. slæt
- Nettoparcelstørrelsen

Kvalitetsanalyser:

Der udtager en prøve pr. parcel til analyse på EurofinsAgroTesting. Prøve leveres som frisk grønmasse i *kølebokse* (rekvireres ved Eurofins) således, at de fire parcelprøver samles til én pose pr. led, påført label fra Teknologisk Institut. 3D står for transport til Eurofins og skal kontaktes inden middag dagen før høst.

Eurofins foretager neddeling og formaling af prøverne, hvorefter der analyseres for NDF, IVOS, råaske, råprotein, sukker, træstof, tørstof.

Identitetsundersøgelser:

For at sikre sorterens identitet kontrolleres sorterne anmeldt i landsforsøgene ved TystofteFonden. Sorterne vurderes mht. tidspunkt for skridning og stængellængde ved fuld blomstring (kontrolmarksundersøgelse).

Revideret 04.02.2019 - ASL

Lucerne - omsåning 2018 (SEGES 2017)

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesort: Daisy
 Lokalteter: Holstebro og Tystofte
 Antal led: 4

Udsædsmængde:

30 kg pr. ha

Dyrkningsstrategi:

Sorterne afprøves i tre brugsår på to lokaliteter, som slæt til ensilering. Der høstes tre slæt per år.

Anlæg: Randomiseret blokforsøg anlægt som rækkeforsøg med fire gentagelser à min. 18 m². Såning foretages om foråret i renbestand eller med stivstrået dæksæd på rækkeafstand 11-13 cm, og udsædsmængde i dæksæd på max. 70 kg/ha. Teknologisk Institut sender frø til forsøgsstederne, TystofteFonden afvejer selv parceller. Såbedet skal være jævnt og tromlet og med en **sådybde på ca. 2,5 cm**.

Behandling i udlægsåret:

Moderat N-gødning til dæksæden. Ingen tilførsel af kvælstof i udlægsefteråret. Forsøget bør have en moderat bælgssæd-højde ved udgangen af oktober måned. Lucern har ingen problemer og må gerne være mellem 9 og 25 cm.

Behandling i brugsårene:

Der grundgødes i alle led med 800 kg 0-4-21 med Mg, S, CU tidlig forår og 150 kg kalichlorid i begyndelsen af august for at sikre kaliumforsyningen.

Der vandes i udgangspunktet med 20 mm ifm. tildeling af gødning. Der ud over vandes forsøgene efter behov. Som udgangspunkt når nedbørsunderskud eller tensiometerregistrering viser, at ca. halvdelen af jordens kapacitet for tilgængeligt vand i rodzonen er udnyttet.

Notater og bedømmelser:

Alle år:

- Tidligt forår udtages jordprøve som sendes til Agrolab for analyse (KT, MgT, PT og RT)
- Vandingstidspunkt og -mængde

Udlægsåret:

- Dato for såning
- Fremspiring, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Plantebestand om efteråret, skala 0-10, 10=fuld bestand

Høstårene:

- Overvintring, registreres ved beg. vækst, skala 0-10, 10=ingen døde planter
- Plantebestand, forår, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Sygdomme og skadedyrsangreb, skala 0-10, 10=100% angreb/dækning.
- Plantebestand om efteråret, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Ukrudt, enkimbl., skala 0-10
- Ukrudt, tokimbl., skala 0-10

lfm. Slæt:

- Vækststadium
- Afgrødehøjde ved slæt, cm fra jord til bladspids

Alle notater og bedømmelser sendes parcelvis til Teknologisk Institut efter afslutning af hvert brugsår.

Høst og antal slæt:

Der høstes tre slæt per brugsår. Første slæt tages medio juni; 2. slæt primo august; 3. slæt medio oktober.

Udbytte:

Følgende informationer indberettes *løbende* til NFTS-Teknologisk Institut.

- Grøntudbytte pr. parcel pr. slæt
- Nettoparcelstørrelsen

Kvalitetsanalyser:

Der udtager en prøve pr. parcel til analyse på EurofinsAgroTesting. Prøve leveres som frisk grønmasse i *kølebokse* (rekvireres ved Eurofins) således, at de fire parcelprøver samles til én pose pr. led, påført label fra Teknologisk Institut. 3D står for transport til Eurofins og skal kontaktes inden middag dagen før høst.

Eurofins foretager neddeling og formaling af prøverne, hvorefter der analyseres for NDF, IVOS, råaske, råprotein, sukker, træstof, tørstof.

Identitetsundersøgelser:

For at sikre sorterens identitet kontroldyrkes sorterne anmeldt i landsforsøgene ved TystofteFonden. Sorterne vurderes mht. tidspunkt for skridning og stængellængde ved fuld blomstring (kontrolmarksundersøgelse).

Revideret 04.02.2019 - ASL

GUDP-GreenSelect - udlæg 2018, 1. brugsår 2019

Afprøvning af sorter og krydsningslinjer

Målesorter: Boyne, Sputnik og Taddington
 Antal led: 385

Udsædsmængder:

Blanding 26 kg pr. ha
 Alm. rajgræs D 22 kg pr. ha
 Alm. rajgræs T 30 kg pr. ha

Dyrkningsstrategi: Sorterne afprøves ved Tystofte, som slæt til ensilering i ét brugsår.

Anlæg: CRD med 2 N-niveauer/behandlinger for analyse med moving grid. Plotstørrelse 13,5 m². Såning foretages på rækkeafstand 12,5 cm.

Behandling i udlægsåret:

Ingen tilførsel af kvælstof i udlægsefteråret. Forsøget bør have en afgrødehøjde på 5-7 cm ved udgangen af oktober måned, ellers foretages en afpudsning.

Behandling i brugsårene:

Der grundgødes i alle led med 800 kg 0-4-21 med Mg S CU tidlig forår.

Forsøget gødes med to niveauer af N:

1. Lav-N: gødes med i alt **280 kg N/ha** som følgende
 Ca. 112 kg N/ha om foråret ved begyndende vækst.
 Efter 1. slæt tilføres ca. 84 kg N/ha, efter 2. slæt ca. 56 kg N/ha, efter 3. slæt ca. 28 kg N/ha.
2. Normal-N: gødes med i alt **380 Kg N/ha** som følgende
 ca. 152 kg N/ha om foråret ved begyndende vækst.
 Efter 1. slæt tilføres ca. 114 kg N/ha, efter 2. slæt ca. 76 kg N/ha, efter 3. slæt ca. 38 kg N/ha. I alt ca. 380 kg N/ha.

Der vandes umiddelbart efter tildeling af gødning.

Notater og bedømmelser:

I udlægsåret:

- Dato for såning
- Plantebestand efterår, skala 0-10, 10=fuld bestand

I høstårene:

- Overvintring, skala 0-10, 10=ingen døde planter
- Sygdomme (sneskimmel, rust, bladplet og lign.), skadedyrsangreb samt forurening med ukrudt, skala 1-9, 9=100% angreb, eller 100% ukrudt
- Stængeldannelse ved slæt, skala 0-10, 10=10% stængeldannelse

Alle notater og bedømmelser registreres for hvert brugsår.

Høst og antal slæt:

Sorternes høstes med 4 slæt pr. brugsår.

- 1. slæt høstes, umiddelbart før beg. skridning.
- 2.-4. slæt tages ca. 5 uger efter foregående slæt.

Udbytte:

Følgende informationer registreres:

- Grøntudbytte pr. parcel pr. slæt
- Tørstof (NIRS-Corona)
- Nettoparcelstørrelsen

Kvalitetsanalyser:

Der udtages 125 prøver per slæt. Prøverne kan tages ifm. opstart eller eksempelvis udtages med en passende andel hver morgen i de dage høsten står på. Prøverne tørres i tørreskab og sendes til DLF, Store Heddinge. Prøver analyseres med NIR. Ved behov for yderligere analyser koordineres dette med DLF.

NB! Før tredje slæt underrettes Torben Asp fra Århus Universitet, torben.asp@mbg.au.dk

Revideret 19.04.2018 - ASL

Kartofler til chipsproduktion

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse

Målesort: Saturna
 Lokalteter: Holstebro og Tystofte
 Antal led: 5

Anlæg:

Randomiseret blokforsøg med ét optagningstidspunkt og 4 gentagelser. Vandel: Brutto 6 rækker á 15 planter, netto: 4 rækker á 15 planter.

Ytteborg: Brutto 6 rækker á 24 planter, netto: 4 rækker á 20 planter. Detailplan tilsendes fra TystofteFonden.

Læggematerialet (40-50 mm) forvarmes og bejdses mod rodiltsvamp. Knoldene lægges tidligst muligt i april med ca. 40.000 knolde pr. hektar.

Behandling i vækstperioden:

Næringsstofforførsel:

- N-gødes efter stedets normalbehov
- 30 kg P/ha ved PT>=3; ellers tilføres mere
- 130 kg K/ha ved KT>=6; chlorfri gødning
- 30 kg Mg/ha

Bekæmpelse af ukrudt med anerkendt middel.

Skimmelbehandling efter behov med anerkendte midler.

Vanding efter behov.

Notater i vækstperioden:

Dato for:

- Dato for lægning
- Dato for 85 pct. fremspiring
- Dato for optagning

Bedømmelser i vækstperioden:

- Antal pl. pr. række (lige før rk. lukker)
- Eventuelle frostskafer
- Skimmel. Fra første synlige forekomst og derefter en gang om ugen, skala: pct. dækning.
- Nedvisning, skala: pct. nedvisning.
- Andre sygdomme på top, skala: pct. dækning.
- Evt. andre afvigende iagttagelser

Alle notater og bedømmelser sendes til TystofteFonden med angivelse af parcellnummer. Markblade til bedømmelser kan rekvireres ved TystofteFonden.

Observationsparceller:

På Vandel udlægges sorterne i observationsparceller med 4 x 3 gentagelser. Resultaterne for kandidat og målesort, samt kendte modtagelige og resistente referencesorter sendes til TystofteFonden

Optagningstid:

Væksten standses ved nedvisning, når størstedelen af knoldene er 40-60 mm. Efter 10-14 dage tages kartoflerne op - dog senest ved udgangen af september eller før jordtemperaturen falder under 8°C.

Udbytte:

Følgende informationer sendes til Tystofte

- Kg knolde pr. sortering pr. parcel
- Kg frasortering pr. sortering pr. parcel
- Nettoparcelstørrelse

Parceludbyttet sorteres i følgende fraktioner

- over 65 mm
- mellem 40 og 65 mm
- under 40 mm

Udbyttet i hver fraktion vejes. I fraktionerne større end 40 mm frasorteres uanvendelige knolde (misdannede, revnede, flækkede eller grønne knolde). Frasorteringen vejes ligeledes. Der udtages en prøve til kvalitetsanalyser på 5 kg pr. parcel af fraktionerne over 40 mm, som blandes til én fællesprøve.

Kvalitet:

I fællesprøven bestemmes tørstofprocenten ved vægt i vand. Ved Danespo i Give gennemføres en test for sorternes egnethed til chipsfremstilling. **Efter tørstofbestemmelse fremsender Ytteborg fællesprøverne til Danespo.** Ved første chipning vil Anders S. Larsen være tilstede. Der gennemføres 4 chipninger:

1. chipning gennemføres primo december. Kartoflerne opbevares ved 8,0°C efter sårheling.
2. chipning laves i januar måned. Kartoflerne opbevares ved 8,0°C efter sårheling.
3. chipning laves i ultimo februar måned. Kartoflerne opbevares ved 4,0°C efter sårheling.
4. chipning laves i april måned. Kartoflerne opbevares ved 80°C efter sårheling.

Ved hver chipning bestemmes tørstofindholdet, chipsfarve (visuel skala) og µmol glukose.

Sygdomsundersøgelser og optællinger:

Der udtages og vaskes på hvert forsøgssted min. 200 knolde til registrering af knoldsygdomme mv.

Følgende egenskaber bestemmes ved optælling:

- Hule knolde.
- Skurv (skala 0-5).
- Rodiltsvamp (skala 0-5).
- Rust (plet og ringrust bedømmes under ét), skala 1-3, 1=intet angreb, 2=svagt angreb og 3=stærkt angreb.

Knoldmorfologi:

Der udtages 30 repræsentative knolde pr sort til måling og bedømmelse af: knoldstørrelse og knoldform (længde x bredde), kødfarve og hudfarve.

- Knoldstørrelse (længde og bredde)
- Knoldform, ml-meget lang; l-lang; lo-lang oval; o-oval; ro-rundoval; r-rund.
- Knoldfarve, 1=hvid; 2=hvid-gul; 3=lys gul; 4=gul; 5=mørk gul; 6=rød.
- Kødfarve, 1=hvid; 2=hvid-gul; 3=lys gul; 4=gul; 5=mørk gul; 6=rød.

På forædlerens anmodning undersøges for resistens mod kartoffelbrok (type 1 & 6), kartoffelcystenematoder (Ro1, Pa2+3) og kartoffelvirus Y. Denne afprøvning foregår i Holland, og Vandel sender dokumentation til TystofteFonden.

Revideret 04.02.2019 - ASL

OBS vintersæd

Lokaliteter: Abildgård*, Askov, Bramstrup, Brønderslev, Dyngby*, Flakkebjerg, Foulum, Gørding, Gørløse, Hobro, Holeby, Holstebro, Jyndevad, Karise, Koldkærgård, Sejet*, Tystofte, Tølløse, Nr. Åby*, Åkirkeby, Viborg#, Horsens#, Svendborg#
 *lokaliteter med parceller, der kun er ubehandlet, #Lokaliteter med økologisk management

<u>Art:</u>	<u>Antal led:</u>	<u>Referencesorter:</u>
Vinterhvede:	108	MS-Septoria, MS-Brunrust, Anja, Florida, Substance, Ambition, Gawain
Vinterbyg:	65	MS-Skoldplet, MS-Ramularia, MS-Bygrust, MS-meldug, Celtic, Prestige
Rug:	51	-
Triticale:	11	MS-Meldug, MS-Brunrust, MS-Gulrust

Udsædsmængder:
 Vinterhvede: 350-245 spiredygtige kerner pr. m² for linjer hhv hybrider
 Vinterbyg: 325-225 spiredygtige kerner pr. m² for linjer hhv hybrider
 Rug: 250-175 spiredygtige kerner pr. m² for populationssorter, hhv hybrider.
 Triticale: 300 spiredygtige kerner pr. m².

Bejdsning:
 Vinterhvede: Redigo Pro 170 FS
 Vinterbyg: Redigo Pro 170 FS
 Rug: Redigo Pro 170 FS
 Triticale: Redigo Pro 170 FS

Anlæg:
 TystofteFonden fremsender randomiseringsplan. Forslag til såplan kan fås ved henvendelse til Susanne Sindberg (sas@tystofte.dk) eller Anders S. Larsen (asl@tystofte.dk).

Sorterne i afprøvning randomiseres indenfor hver art. Referencesorter adskilles fra sorterne i afprøvning med en værneparcel. Mellem forskellige arter placeres minimum et værn af hver art. Og hver kolonne begynder og slutter med en værneparcel
 Parcellerne kan deles i en behandlet og en ubehandlet afdeling, hver på minimum 6-8 m². Såning foretages med speciel forsøgsåmaskine med en rækkeafstand på 10-12 cm. Der udvejes til en parcellstørrelse på 20 m².

NB: Efter anlæg returneres en skitse over forsøgets placering med GPS-kordinater for placering af 1. parcel samt oplysninger omkring forfrugt, JB nr. parcellstørrelse og såtidspunkt til Susanne Sindberg.

Behandling i vækstperioden (inklusive værn):
 Hele forsøget N-, P- og K- gødes efter stedets gødningsnorm, justeret for udbytniveau, forfrugt og kvælstofprognose. Bekæmpelse af ukrudt og skadedyr gennemføres med et anerkendt middel efter behov og der anvendes ikke vækstreguleringsmidler. På lokaliteter markeret* forefindes **kun** parceller der **ikke** er behandlet mod sygdomme. På øvrige lokaliteter findes såvel sygdomsbehandlet som ubehandlet afdeling. Sygdomme må **ikke** bekæmpes i den ubehandlede afdeling. Behandlingsstrategi for svampebekæmpelse i den behandlede afdeling, udsendes i foråret 2019.

NB: Alle notater vedr. grundbehandlinger som f.eks. forfrugt, JB nr. såtidspunkt, gødningstildeling, vanding, ukrudts-, svampe- og insekticidprøjtninger samt høstdato registreres i Nordic Field Trial System. Login kan fås ved henvendelse til landsforsogene@teknologisk.dk.

Notater der foretages lokalt:

- Dato for såning
- Plantebestand-efterår, stadiet 12-15
- Plantebestand-forår
- **Dato for modning på hver enkelt art og sort.**
- Lejesæd ved sortsdifferentiering
- Evt. afvigende iagttagelser i forsøget.

NB: Hver bedømmelse forsynes med dato og vækststadiet og sendes til TystofteFonden alternativt kan lokale registreringer gennemføres via NFTS. En markbog til notater kan rekvireres fra Tystofte.

Bedømmelser der foretages af personale fra TystofteFonden vækstperioden:

- På lokaliteter der viser tydelig sortsdifferentiering foretages 1-2 gange i vækstperioden bedømmelse af procent sygdomsangreb (Notat af Hovmøller, Sindberg & Willas, maj 2003)
- Strå længde én repræsentativ måling pr. parcel. Der måles til hvor aks begynder (cm).
- Nedknækning af strå og aks i vinterbyg ved overmodenhed, bedømmes på 2 lokaliteter 3 gange ugentlig af personalet fra TystofteFonden. Bedømmelserne starter umiddelbart før første sorter modner og fortsætter ca. 3 uger, afhængig af sortsdifferentiering.

Hver bedømmelse forsynes med dato og vækststadiet (BBCH).

Andet:

Den fremsendte udsæd må kun bruges til gennemførelse af forsøget.

Der **måles ikke** parceludbytte.

Afvigende iagttagelser i forsøgene skal meddeles til TystofteFonden. TystofteFondens registreringer i vækstsæsonen opdateres løbende på adressen www.tystofte.dk

Revideret 5/3/19 SAS

OBS vårsæd

Lokaliteter: Abildgård*, Askov, Bramstrup, Brønderslev, Dyngby*, Flakkebjerg*, Foulum, Gørding, Gørløse, Hobro, Holeby, Holstebro, Jyndevad, Karise, Koldkærgård, Sejet*, TystofteFonden, Tølløse, Nr. Åby* og Åkirkeby
*lokaliteter med parceller, der kun er ubehandlet.

Art:	Antal led:	Referencesorter:
Vårbyg:	116	MS-skoldplet, MS-bladplet, Alexis og Pallas
Vårhvede:	19	AC Vista, Trappe
Havre:	13	-
Vårtriticale:	Ingen forsøg i 2019	

Udsædsmængder:

Vårbyg: 300 spiredygtige bejdsede kerner pr. m².
Vårhvede: 450 spiredygtige bejdsede kerner pr. m².
Vårtriticale: 450 spiredygtige bejdsede kerner pr. m².
Havre: 350 spiredygtige bejdsede kerner pr. m².

Bejdsning:

Vårbyg: Redigo pro FS 170
Havre: Ingen bejdsning
Vårhvede: Redigo pro FS 170
Vårtriticale: Redigo pro FS 170

Anlæg:

TystofteFonden fremsender randomiseringsplan. Forslag til såplan kan fås ved henvendelse til Susanne Sindberg (sas@tystofte.dk) eller Anders S. Larsen (asl@tystofte.dk).

Sorterne i afprøvning randomiseres indenfor hver art. Referencesorter adskilles fra sorterne i afprøvning med en værneparcel. Mellem forskellige arter placeres minimum et værn af hver art. Og hver kolonne begynder og slutter med en værneparcel
Parcellerne kan deles i en behandlet og en ubehandlet afdeling, hver på minimum 6-8 m².
Såning foretages med speciel forsøgssåmaskine med en rækkeafstand på 10-12 cm. Der udvejes til en parcelstørrelse på 20 m².

NB: Efter anlæg returneres en skitse over forsøgets placering med GPS-koordinater for placering af 1. parcel.

Behandling i vækstperioden (inklusive værn):

Hele forsøget N-, P- og K- gødes efter stedets gødningsnorm justeret for udbytniveau, forfrugt og kvælstofprognose. Bekæmpelse af ukrudt og skadedyr gennemføres med et anerkendt middel efter behov og der anvendes ikke vækstreguleringsmidler. På lokaliteter markeret* forefindes **kun** parceller der **ikke** er behandlet mod sygdomme. På øvrige lokaliteter findes såvel sygdomsbehandlet som ubehandlet afdeling.

Der må ikke vækstreguleres i observations-parcellerne.

Sygdomme må ikke bekæmpes i den ubehandlede afdeling.

Behandlingsstrategi for svampebekæmpelse i den behandlede afdeling, udsendes i foråret 2019.

NB: Alle notater vedr. grundbehandlinger som f.eks. forfrugt, JB nr. såtidspunkt, gødningstildeling, vanding, ukrudts-, svampe- og insekticidspøjtninger samt høstdato registreres i Nordic Field Trial System. Login kan fås ved henvendelse til landsforsoejene@teknologisk.dk.

Notater der foretages lokalt:

- Dato for såning
- Plantebestand stadie 12-15
- Dato for **modning på ledniveau !!**
- Lejesæd ved sortsdifferentiering
- Evt. afvigende iagttagelser i forsøget.

NB: Hver bedømmelse forsynes med dato og vækststadiet og sendes til TystofteFonden alternativt kan lokale registreringer gennemføres via NFTS. En markbog til notater kan rekvireres fra Tystofte.

Bedømmelser der foretages af personale fra TystofteFonden vækstperioden:

- På lokaliteter der viser tydelig sortsdifferentiering foretages 1-2 gange i vækstperioden bedømmelse af procent sygdomsangreb (Notat af Hovmøller, Sindberg & Willas, maj 2003).
- Strå længde én repræsentativ måling pr. parcel. Der måles til aksets begyndelse (cm).
- Nedknækning af strå og aks i vårbyg og havre ved overmodenhed, bedømmes på 2 lokaliteter 3 gange ugentlig af personalet fra TystofteFonden. Bedømmelserne starter umiddelbart før første sorter modner og fortsætter ca. 3 uger, afhængig af sortsdifferentieringen.

Hver bedømmelse forsynes med dato og vækststadiet (BBCH).

Andet:

Den fremsendte udsæd må kun bruges til gennemførelse af forsøget.

Der **måles ikke** parceludbytte.

Afvigende iagttagelser i forsøgene skal meddeles til TystofteFonden. TystofteFondens registreringer i vækstsæsonen opdateres løbende på adressen www.tystofte.dk

Revideret 6/03/19 SAS